

Gestaltningssprogram

Projektgrupp

Gestaltningssprogrammet har tagits fram i samverkan mellan
Stadsbyggnadsförvaltningen Göteborgs stad, Älvstranden utveckling AB, Atrium
Ljungberg AB.

ARKITEKTER, KONSULTER

Tengbom Arkitekter

Okidoki Arkitekter

Kaminsky Arkitektur

2025 04 23

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	
BAKGRUND, VISION OCH MÅLBILD.....	4
PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR.....	5
HÅLLBARHET	7
EKOLOGISK, SOCIAL & EKONOMISK HÅLLBARHET	7
STADSBYGGNADSPRINCIPER FRÅN PÅGÅENDE PLANPROGRAM FÖR LINDHOLMEN	8
HELA LINDHOLMEN, STRÅK OCH OMRÅDESUTVECKLING.....	8
GESTALTNINGSPRINCIPER	9
ÖVERGRIPANDE KONCEPT FÖR GESTALTNING.....	9
MASTERPLAN	10
GESTALTNINGSPRINCIPER-ALLMÄN PLATSMARK	11
UTFORMNING TRAFIKALA PRINCIPER.....	11
GATA - UTFORMNINGSPRINCIPER.....	12
GATA - MARKBELÄGGNINGSPRINCIP.....	13
SEKTIONER	14
UTFORMNING TORGyta	18
SEKTIONER SÖDRA TORGET.....	19
GESTALTNINGSPRINCIPER-KVARTERSMARK	20
SKOLA & SKOLGÅRD.....	20
GESTALTNINGSPRINCIPER-KVARTERSMARK BOSTADSKVARTERET	21
SITUATIONSPLAN.....	21
GESTALTNINGSAMBITIONER.....	22
VOLYM & FASADER.....	23
MATERIAL, KULÖRER.....	25
BYGGNADSDELAR.....	26
KONST.....	27
SEKTIONER.....	28
GESTALTNINGSPRINCIPER-KVARTERSMARK CITADELLET OCH TORNEN	30
SITUATIONSPLAN.....	30
HISTORIA & SAMTID.....	31
VOLYM & FASADER.....	32
BYGGNADSDELAR.....	34
MATERIAL, KULÖRER.....	35

BAKGRUND, VISION & MÅLBILD

Bakgrund och syfte

Förväntad kvalitetsnivå och övergripande inriktning för utformning av allmän plats och kvartersmark inom detaljplanen Skola verksamheter kontor Regnbågsgatan. Programmet sammanfattar det gestaltungsarbete som genomförts under planskedet och beskriver motiv för valda ställningstaganden. Handlingen utgör bilaga till detaljplanen och fastställer vilka gestaltungsprinciper som nästkommande skeden i stadsbyggnadsprocessen ska utgå ifrån.

Vision och målbild

Göteborgs stadskärna skall dubblas

Enligt Vision Älvstaden skall Göteborgs stadskärna dubblas i storlek. Målet är att skapa levande och attraktiv innerstad med 25 000 nya lägenheter och 50 000 nya arbetsplatser. Lindholmen ingår i Älvstadens geografiska område och utpekats som en kunskapsnod som ytterligare skall stärkas.

Detaljplanen ingår i huvudprogrammet för Lindholmen och tillsammans med pågående planprogramarbete för Lindholmen utgår planen från att följa de strategier och rekommendationer som tagits fram. Fem särskilda effektmål har varit viktiga utgångspunkter;

Lindholmens identitet och historik genomsyrar den fortsatta utvecklingen

Varvsområdets särart skall bevaras. Inom planområdet finns flera gamla industrifastigheter som i stadens bevarandeprogram anges som värdefull kulturmiljö. De skall bevaras som med sitt vattennära läge utgör områdets särart och attraktionskraft. Tillkommande bebyggelse ska utformas med hänsyn till sin omgivning.

Lindholmen är en motor för det innovativa näringslivets tillväxt

Lindholmen skall stärka Sveriges konkurrenskraft genom att utveckla sin position som världsledande innovationsmiljö och internationellt skyltfönster för hållbara lösningar. Här finns ett väl etablerat näringslivskluster med potential att attrahera ytterligare arbetskraft. Avgörande framgångsfaktor är att innovationsdistriktet utvecklas till ett område där människor vill bo, arbeta och tillbringa sin fritid.

Genom gröna och blå strukturer är Lindholmen robust och rustad för framtiden

Allmänna platser och kvarter ska tillföras ekosystemtjänster utifrån platsens förutsättningar. Det förutsätter att befintlig skyfallsproblematik kan omhändertas så att räddningstjänsten når samtliga fastigheter.

Med sin sammanhängande stadsväv främjar Lindholmen hållbart resande och är en självklar del av staden

Det ska vara enkelt att ta sig med kollektivtrafik, gång och cykel. Samnyttjanslösningar för parkeringar och mobilitet ska eftersträvas. En annan viktig utgångspunkt är att planlägga för gator, torg och platsbildningar för att omhänderta de

rörelsemönster befintlig och ny bebyggelse genererar, liksom skapa attraktiv stadsmiljö för en levande stad.

Lindholmen är en hållbar, levande och inbjudande blandstad som underlättar vardagslivet och erbjuder varierade bostäder

Syftet med planen är att möjliggöra skola, bostäder och kontor. Med skola och bostäder skapas fler möjligheter för att kunna arbeta och bo på platsen och få närhet till service, kultur och det man behöver i vardagen.

Vy över Lindholmen, Göteborgs stad.

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Området skall tillföra stadsmässighet

Den nya bebyggelsen skall tillföra området en större stadsmässighet. Täthet, tillgänglighet samt hänsyn till kulturmiljön är övriga ledord. Översiktsplanens avsnitt om gestaltad livsmiljö anger att den traditionella kvartersstaden ska vara inriktning för stadsbyggandet. Stråk skall gestaltas med hänsyn till trafikslag, målpunkter och trygga skolvägar.

Mer grönska och mötesplatser

Parker, natur- och vattenområden har stor betydelse i omställningen till ett mer hållbart samhälle. Dessa ytor skall främja biologisk mångfald och rekreation och kan även användas som skyfallsmagasin. Då det råder brist på befintliga kvalitativa grönområden och parker på Lindholmen idag bör sådana områden av hög kvalitet tillskapas.

Sammanfattningsvis:

- Stadsmässig förtätning
- Kvartersstadens typologi för stadsbyggandet
- Stråk med hänsyn till trafikslag, målpunkter och trygga skolvägar
- Grönytor för ökad stadsrumskvalitet och som främjar biologisk mångfald

Platsens förutsättningar

Identitet och karaktär

Stadsdelen Lindholmen är en dynamisk plats präglad av äldre karaktärsfulla industribyggnader i tegel med inslag av ny bebyggelse i varierande fasadmaterial. Det brokiga varvsområdets karaktär, centrala läge och närhet till vattnet bidrar i hög grad till en kreativ atmosfär. Här verkar ett näringslivskluster med mer än 400 företag som tillsammans med 10 utbildningsinstitutioner sätter internationell prägel. Cirka 30 000 människor rör sig på Lindholmen varje dag. Bostadsinnehållet är relativt lågt även om det succesivt ökat de senaste åren.

Planprogrammet för Lindholmen anger ytterligare förtätning med cirka 650 000 kvm BTA bostäder och verksamheter. Förutsättning är att kommande exploatering inte genererar trafikstockningar på strategiska trafikleder. Just nu byggs spårvagnsnätet ut från Hisingsbron via Frihamnen till Lindholmen. Tillsammans med befintlig buss och färjetrafik kommer Lindholmen vara välförsörjd med kollektivtrafik.

Sammanfattningsvis:

- Dynamisk plats med internationell prägel
- Centralt, vattennära läge med unik karaktär och kreativ atmosfär
- Näringslivskluster
- Kollektivtrafikanslutet

Planområdet

Syftet med detaljplanen är att ge möjlighet till komplettering med ny skola, kontor och bostäder, liksom ändrad användning av befintliga äldre industrilokaler. Syftet är också att planen ska kunna omfatta kvartersövergripande frågor såsom dagvatten och klimatanpassning liksom bidra till kopplingar och stråk, samt tillskapa offentlig friyta för att nå upp till stadens riktvärden och stärka den sociala dimensionen inom området.

Planområdets läge och avgränsning

Planområdet är beläget vid Lindholmen, cirka 1,7 kilometer väster om Göteborgs centralstation. Lindholmen ligger på norra Älvstranden och är ett av sju delområden i Älvstaden. Planområdet omfattar cirka 6 hektar och ägs av Älvstranden Utveckling, Atrium Ljungberg, Göteborgs Stad och Castellum.

Området mellan Pumpgatan och Götaverksgatan, där planområdet är beläget, har varit föremål för utrednings- och planeringsarbete

under ett flertal år. Området är komplext med arv från varvsepoken och stora sammanhängande frågor som exempelvis marksanering, dagvatten och klimatanpassning.

Götaverksområdet utgörs av en relativt välbevarad och sammanhållen industrimiljö. Den uppfördes av AB Götaverken, som var en varvs- och industrikoncern på Lundbyvassen mellan 1841 och 1977. Den äldsta delen, Maskinverkstad M1, även kallad Centralstationen, byggdes 1906 och utvidgades år 1947, här inkluderas även Pannverkstaden. Maskinverkstaden M2 byggdes på 1950-talet. 1920 byggdes ungarshotellet Gothia. Citadellet byggdes 1960 och Tornen 1989-1990. Transformatorstationen byggdes 1945. Flera av de befintliga byggnaderna är särskilt kulturhistoriskt värdefulla: M1an, M2an, Pannverkstaden, Gothiahuset, Tornen och Transformatorstationen. Härderiet/Härdverkstaden som byggdes år 1962, bör utredas kan återbrukas inom den nya skola som föreslås uppföras inom planområdet.

Byggnader som skall rivas är Ångcentralen och Blåsterverkstaden. De består av enklare plåt- och betongkonstruktioner som inte har större bevarandevärde. Den äldre industribebyggelsen har de senare decennierna kompletterats med nya bostads- och kontorsfastigheter med varierande skala och utformning. Detta har bidragit till ett mer brokigt och bitvis osammanhängande område.

Tillskillnad mot många andra delar inom Lindholmen har Götaverksområdet kvar en betydande del av den gamla varvsmiljön, vilket skapar möjlighet till en särpräglad identitet med kopplingen till stadens historia.

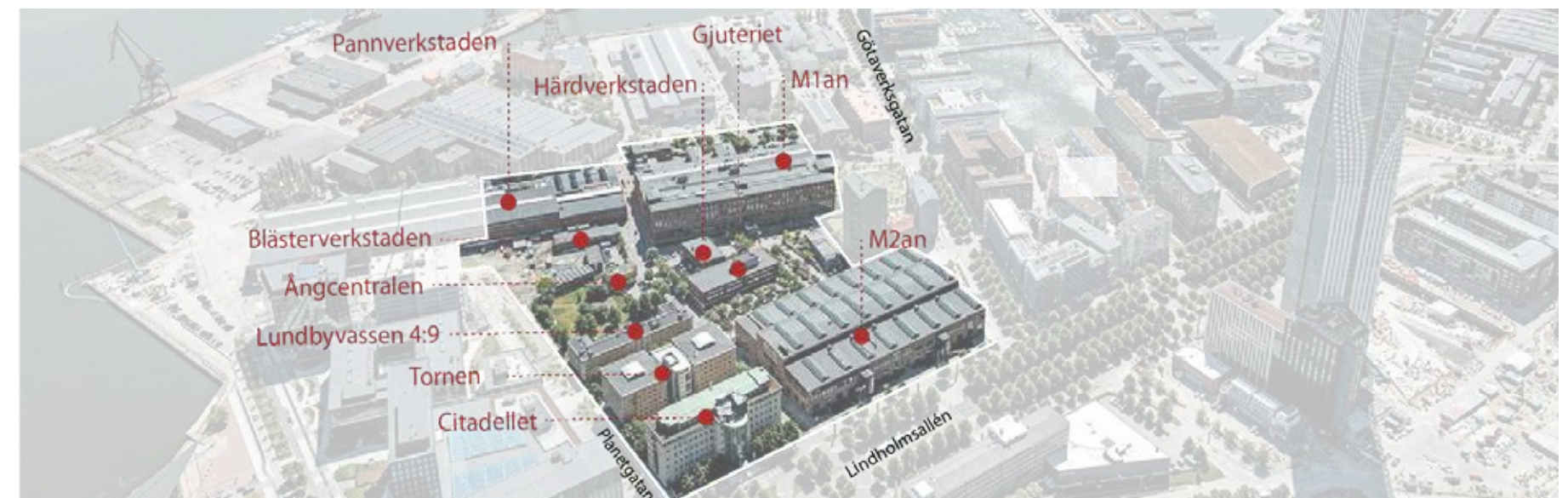

Illustration visar befintliga byggnader på området idag.

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Idag används de gamla maskinhallarna i huvudsak för kontor- och labbmiljöer. Ett kompletterande nytilskott är en bostadsrättsfastighet i väster som inrymmer en förskola. Österut finns också några nyproducerade byggnadsvolymer för biltillverkaren Geely med kontor, designstudio, labb och hotell. I byggnaden gjuteriet finns en vuxenutbildning och i Götaverkens gamla lokaler återfinns Rockverkstan, Sveriges största replokalskomplex för rockband. Det finns även flera restauranger inom planområdet där Kooperativet med Lindholmen Street Food Market är en destination i sig. Dessutom finns några träningsanläggningar förutom Lundbystrandshallen.

Området har relativt få grönytor och når i dagsläget inte upp till översiktplanens riktvärden för park och offentlig friyta. Maskinparken väster om M2:an kom till för några år sedan som kombinerad rekreationsyta och skyfallsmagasin men är storleksmässigt begränsad och ganska bullerutsatt vilket påverkat nyttjandegraden negativt. Som tidigare nämnts finns ett behov av kompletterande grönyta av hög kvalitet inom området.

Planområdet och tillgänglighet

Tillgängligheten till området är god. Närmaste kollektivtrafikhållplats finns i Lindholmsallén. Den trafikeras av ett flertal busslinjer inklusive stombuss och från 2026 även med spårvagn. Den nya spårvägssträckningen kommer i ett första skede att ha Lindholmsplatsen som ändhållplats men planering pågår för en förbindelse under älven till Stigbergstorget och därefter vidare till Linnéplatsen. Närmaste färjeläge för Älvsnaabben finns vid Lindholmsspiren. Det finns även ett tillfälligt färjeläge vid Lundbystrand där det också pågår ett planarbete för en gång- och cykelbro över älven. Färjeläget vid Lundbystrand kommer att plockas bort när gång- och cykelbron är färdigbyggd.

Med bil når man området primärt från Lindholmsallén. De flesta av vägarna inom planområdet är farbara ibland även med tyngre fordonstrafik. Det finns gott om parkeringsplatser, både som markparkering och i parkeringshus. Då det generellt finns ett överskott av parkeringsplatser på Lindholmen ställer detaljplanen inte krav på att ersätta dessa.

Kopplingen till Lindholmsallén och färjeläget innebär att många cyklar genom planområdet. Pendlingscykelnätet finns i Lindholmsallén men cyklister genar gärna genom området. Viktiga gångstråk finns både i öst- och västlig, liksom i nord- och sydlig riktning. Busshållplats, färjeläge, restauranger, arbetsplatser och träningsanläggningar är exempel på målpunkter.

Planområdet, skyfall och befintliga träd inom området

Götaverksområdet ligger i en sänka med skyfallsproblematik. Vid riktigt stora vattenansamlingar kan inte Räddningstjänsten angöra via Regnbågsgatan eller från Götaverksgatan. Dessutom kommer vatten att samlas i lågpunkter inom planområden som redan idag översvämmat befintlig bebyggelse.

Det finns biotopskyddade trädrader inom planområdet. Ambitionen är att låta så många träd som möjligt stå kvar, dock riskerar vissa träd att behöva tas ner på grund av sanering av mark inom området. Kompensationsåtgärder för nedtagna träd kommer att genomföras, dels inom denna detaljplan, dels inom pågående utbyggnad av detaljplan för Pumpgatan.

Illustration visar planområdets läge och förhållande till centrala Göteborg.

EKOLOGISK, SOCIAL & EKONOMISK HÅLLBARHET

Ekologisk hållbarhet

Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Göteborg skall vara testarena för att främja innovation och hållbar omställning. Stadens Miljö- och klimatprogram anger hur omställningen till en mer ekologiskt stad – för naturen, klimatet och människan går till. Enligt programmet ska alla bygg- och anläggningsprojekt uppförda på kommunal mark minska sitt klimatavtryck med 90 procent till år 2030 med referensåret 2020.

Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030, Göteborgs Stad.

Social hållbarhet

Vid planläggning skall sociala aspekter och barnperspektivet beaktas. Metoden bygger på att konsekvensbeskriva förändringen i samverkan med berörda intressenter och föreslå åtgärder i förhållande till fem övergripande teman (sammanhållen stad, samspel, vardagsliv, identitet samt hälsa och säkerhet).

Att etablera en skola i en industrimiljö i omvandling till en tät och sammanhållen stad innebär en målkonflikt. Det finns ett stort behov av fler skolplatser på Lindholmen men det finns inte förutsättningar för bilfria skolvägar. Bedömningen är därför att föreslagen placering är den bästa i förhållande till nuläge. Utmaningen här är att skapa så trygga skolvägar som möjligt samtidigt som fordon skall kunna angöra samtliga fastigheter. Utformning av allmän plats skall därför prioritera gång- och cykeltrafik och försvåra höga hastigheter samt okynnesstrafik genom området.

En annan viktig utgångspunkt är att samutnyttja vistelseytor. Skolgården skall kunna användas av intilliggande förskola samt för boende och allmänhet. Ytan norr om Pannverkstaden skall utformas för att attrahera lite äldre barn. Vistelseytan söder om M1 skall ges en gestaltning som både möjliggör kommersiella ändamål och kan vara en rekreationsyta för hela målgruppen vuxna och för barnfamiljer.

Upplevelsekarta från projektet VI skapar Staden!, Tengbom

Ekonomi

Genomförandeekonomin är en stor utmaning. Planläggning för nya ändamål förutsätter en omfattande och kostsam markmiljösanering orsakad av varvsindustrin. Exploateringen är också relativt låg. Nya byggrätter och nya planbeteckningar för befintliga byggnaders ger relativa låga värden i förhållande till kostnaderna för utbyggnad av allmän plats. Därutöver är hantering av skyfall med evakueringsstråk en stor kostnad. Utformning av planen skall därför värdera omfattning kvartersmark och allmän plats i förhållande till gestaltning och nytta.

Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030, Göteborgs Stad.

HELA LINDHOLMEN, STRÅK OCH OMRÅDEsutveckling

Illustrationen beskriver en möjlig områdessutveckling utefter pågående programarbete för Lindholmen. Tillkommande bebyggelse och allmänna platser som parker och torg planeras utefter läge utmed stråk. Planområdet ligger i ett sammanhang/Götaverksområdet med flera genomgående lokala stråk som präglas av lokala rörelser. Med nya kopplingar till omgivande stadsdelar som planerad gång och cykelbro samt kopplingar mot Frihamnen kan området förväntas få ökade flöden av människor som rör sig till eller igenom området.

ÖVERGRIPANDE KONCEPT FÖR GESTALTNING

Övergripande koncept för gestaltning

Värna befintliga stråk och siktlinjer

Befintliga stråk berättar hur transporter och människor har rört sig genom varvsområdet.

Siktlinjer mot älven skapar förståelsen för platsens koppling till vattnet. De berikar också helhetsupplevelsen och underlättar orientering. Stråk och siktlinjer skall värnas och integreras i en tät och sammanhållen stadsstruktur.

Skapa blandstad med övervägande del arbetsplatser men också bostäder och service

Genom att stärka potentialen i befintligt kunskapskluster, förbättra kopplingen över älven och komplettera området med bostäder och service kan området utvecklas till ett attraktivt innovationsdistrikt med egen identitet och en del av Göteborgs stadskärna. Hänsyn behöver tas till befintliga verksamheter i gränslandet mellan blandstad och företagsområde.

Allmän plats med fokus på levande stad

Gatustrukturen utformas som lågfartsgata med gångfartskaraktär. Det innebär att trafik utgörs i första hand av angöringstrafik. Robusta material i samklang med områdets historiska karaktär, liksom placering och utformning av utrustning, möbler och planteringsytor, ska skapa attraktiva och trygga stadrum.

Platsbildningar för sociala möten i gröna stadsrum

I stadsstrukturen finns både större torgytor och ytor för de mindre platsbildningarna. De ska vara naturliga målpunkter i stadstrukturens stråk, med kvaliteter som grönska, frodighet, mindre lekplatser, aktivitetsytor för sport eller möten, informella sittplatser och mer oprogrammerade ytor som kan tas i anspråk av de boende för tillfälliga aktiviteter.

Forma nya byggnadsvolymer enligt kvartersstadens typologi

Planområdet karaktäriseras av storskaliga industribyggnader orienterade mot kajerna. Närmast vattnet ligger stora verkstadshallar och längre upp på land finns komplementbyggnader. En del fastigheter tar upp hela kvarter. Nya byggnadsvolymer utformas i kvartersstadens typologi och anpassas i höjd till befintlig bebyggelse.

Anpassa gestaltning till befintlig industrikaraktär

Nya byggnader gestaltas i förhållande till områdets karaktär så att en god helhetsverkan uppnås. Material och färgskala utgår från befintlig industrimiljö med det röda teglet som huvudsakligt fasadmaterial. Nya byggnader placeras i byggrättsgräns mot gata och allmänplats.

Förädla och utveckla gemensamma ytor

Obebyggda platser beskriver också varvsindustrin. Dessa stora logistikytor har under senare tid omvandlats i huvudsak till parkeringsplatser med mer eller mindre medveten gestaltning. De är känsliga för att bebyggas då det kan göra områdets karaktär mindre avläsbar. Målsättning är istället att förädla och utveckla några gemensamma ytor som allmän plats utan att det blir för tillrättalagt eftersom just brokigheten är ett av områdets signum.

Skydda kulturhistoriskt värdefulla byggnader

Några befintliga byggnader kommer föras med rivningsförbud och skydd av kulturvården. Det bör vidare utredas om befintlig skolbyggnad kan återbrukas då den har vissa kulturmiljökvaliteter som till exempel tegelfasad och fönsterband.

-Värna stråk och siktlinjer

- Skapa blandstad

- Levande stad med fokus på den gående människan

- Sociala och gröna stadsrum

- Nya byggnadsvolymer enligt kvartersstadens typologi

- Anpassa gestaltning till befintlig industrikaraktär

- Förädla och utveckla gemensamma ytor

- Skydda kulturhistoriskt värdefulla byggnader

MASTER PLAN

Stadsbyggnadsidé

Som grund för detaljplanearbetet har utarbetats en Master Plan som omfattar hela planområdet. Denna visualiserar översiktligt planens intentioner och beskriver hur den nya stadsstrukturen är tänkt att se ut.

För att underlätta rörelser till, förbi och genom området har nya byggnadsvolymer tagit hänsyn till siktlinjer och stråk för de trafikslag och rörelsemönster nuvarande och kommande bebyggelse genererar. Räddningstjänstens evakueringsstråk i händelse av högt vatten har också varit reglerande. Vidare har stadens riktlinjer kring lokalarea och fria styrt skolans placering och utbredning. Det har också varit viktigt att freda skolgården från korsande gång- och cykeltrafik. Då gatustrukturen föreslås utformas med lågfartsgator med gångfarts karaktär, ska detta skapa lite trafik med låga hastigheter och där igenom ökad trygghet. Läget underlättar även för befintlig förskola att nyttja skolgården. Vidare skapar planen möjlighet att återanvända befintliga byggnader för skoländamål förutsatt att detta inte står i konflikt med erforderlig markmiljösanering.

För att åstadkomma en mer sammanhållen och integrerad stadsstruktur föreslås byggnadsvolymer formas i kvartersstadens typologi. En sluten bostadsgård ger också boendekvaliteter och skapar tydlighet mellan privata och offentliga rum. Ny och tillkommande bostadsbebyggelse i planområdet bidrar också till att befolka och lysa upp en större del av området kvällstid vilket bidrar till att öka tryggheten. Övrig tillkommande yta är kontor som sammanbyggs med befintlig bebyggelse vilket bidrar till en större stadsmässighet.

Den obebyggda ytan söder om M1:an, kallat "Södra torget", omvandlas till allmän plats torg med funktion som mötesplats och vistelseyta. Masterplanen föreslår en del som mer grön yta av parkkaraktär, samt en del mer som traditionell torgyta. Ytan kommer också vara skyfallsmagasin men till skillnad från Maskinparken skall den utformas mer stadsmässig och vara en mösteplats med tydliga vistelsekvaliteter där också omkringliggande verksamheter har möjlighet att flytta ut delar av sin verksamhet och aktivera torget. I östra delen norr om befintlig Pannversktan föreslås en rekreatiionsyta. Då denna också avses kunna fungera som skyfallsyta, föreslås den gestaltas som en nedsänkt yta som kombinerar hantering av skyfall med sociala kvaliteter. En yta som kan nyttjas för exempelvis rekreation/sport/lek. Väster om denna skapas en platsbildning av torgkaraktär vid Mi:ans gavel.

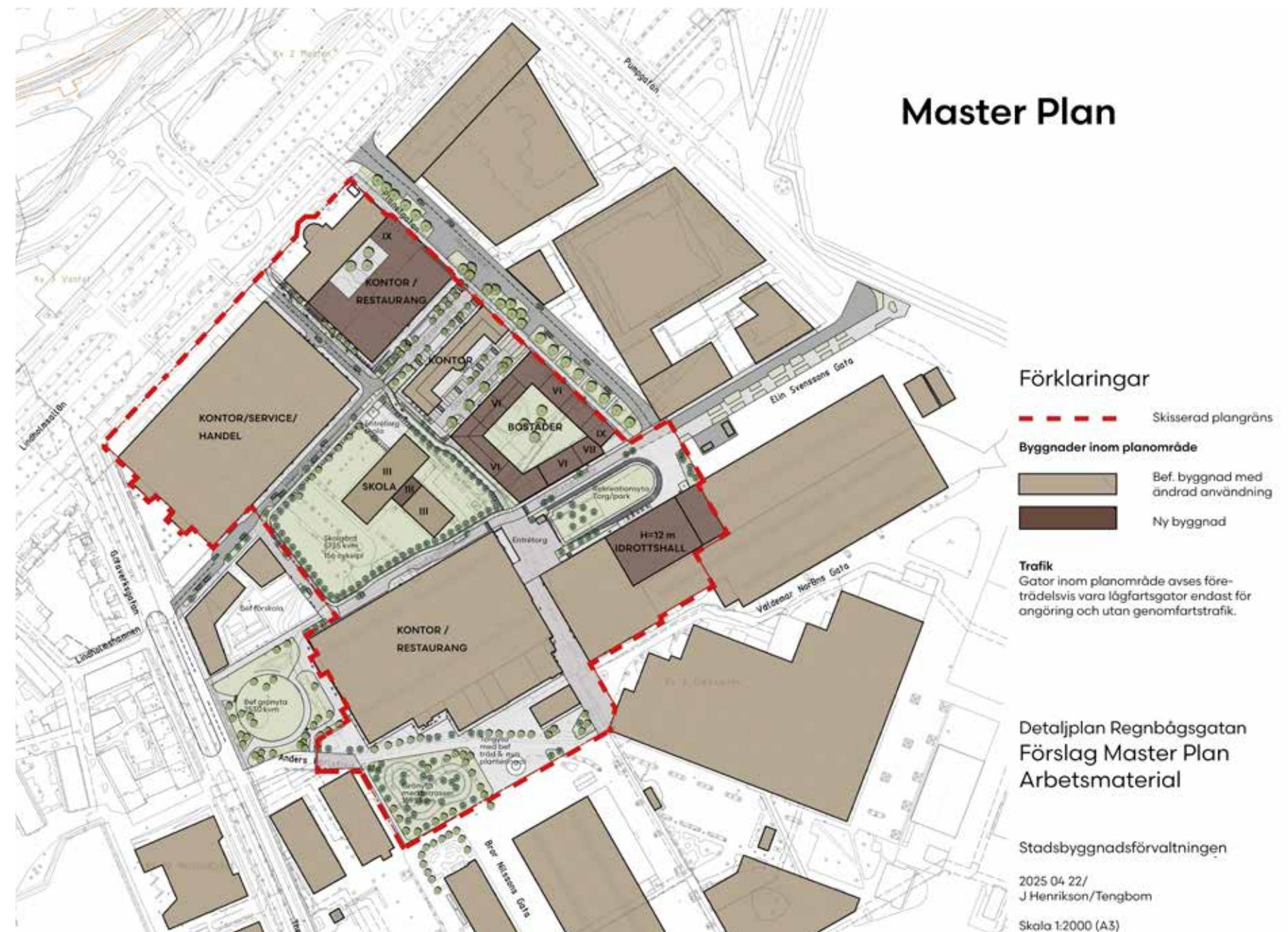

Illustration visar föreslagen utformning och struktur för detaljplan Regnbågsgatan.

UTFORMNING TRAFIKALA PRINCIPER

Stråk och kopplingar

Detaljplanen ingår som en central del av Lindholmen, i det sk Götaverksområdet. Områdets huvudsakliga stråk är Lindholmsallén i norr och Götavergsgatan i väster. Förutom i Lindholmsallén i norr löper några övergripande stråk igenom området. Dels från öster från den nya hållplatsen för direktfärjan över älven, mot väster och över Götavergsgatan. I framtiden kommer också en ny gång- och cykelbro generera stråk diagonalt nord-väst genom området. I nord-sydlig riktning kopplar stråk i Planetgatan, Regnbågsgatan och Götavergsgatan Lindholmsallén och dess kollektivtrafikhållplatser med den nya älvbron, vilken kommer att ersätta dagens direktfärja.

Gator

Trafiken kommer huvudsakligen bestå av angöringstrafik. Inom detaljplaneområdet utformas ett finmaskigare gatunät som möjliggör för angöring till områdets kvartersstruktur. Gatorna inom området kommer att gestaltas som lågfartsområde med gångfartskaraktär. Det innebär generellt en materialitet och möblering som håller nere hastigheterna och där motortrafik har företräde, men låga hastigheter bidrar till att risken för att en trafikolycka inträffar minskar. Utöver detta tillskapas även en separerad gångbana utifrån framförallt skolan och de framtida elevernas säkerhetsperspektiv. Den huvudsakliga gatan för angöring till skolan föreslås vara Götavergsgatan norr om skolfastigheten. Här finns även några hämta/lämna-platser samt angöringsytor för leveranser. Gatan enkelriktas i östlig riktning. Angöring till M1 anvisas till gatan söder om skolfastigheten och leder vidare österut intill det nya bostadskvarteret och en tillkommande torgyta. Öster om skolfastigheten finns en GC-väg som sidoförskjuts för att minska hastigheten för cyklister. Separat cykelbana föreslås i princip endast i del av Regnbågsgatan, i övrigt gestaltas gatorna för blandtrafik.

Torg

Inom planområdet föreslås flera platsbildningar där två torgytor utgör de större platserna, Södra torget söder om M1 och rekreationsytan öster om M1. Torgen ska också fungera som skyfallsytor, varför robusta material i huvudsak kan komma ifråga, t ex natursten, markplattor eller grusmaterial. Även mindre gräsytor skulle kunna utgöra komplement. Ytorna föreslås delas upp i mer gröna parkliknande delar, resp mer hårdgjorda

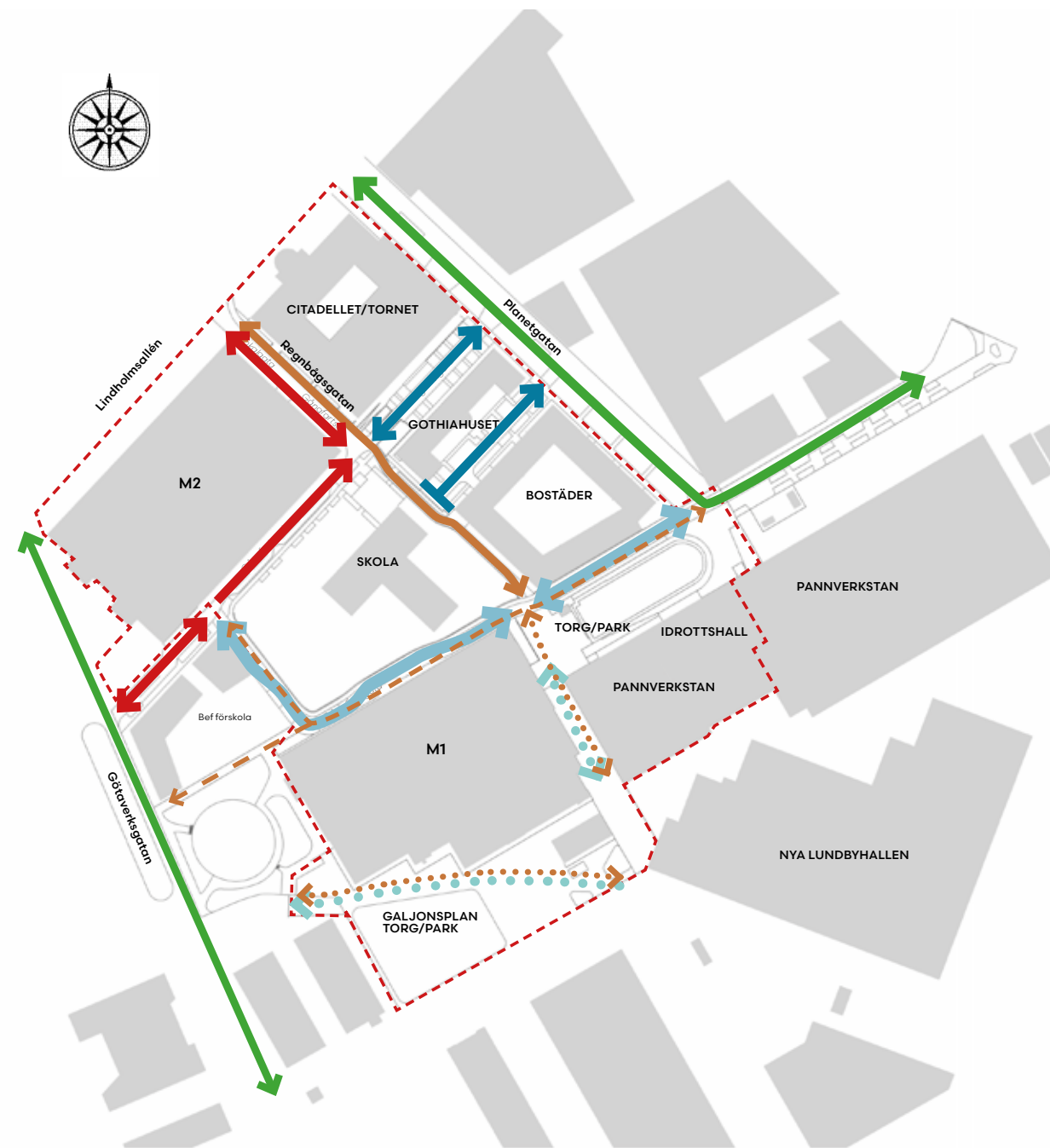

Illustration visar karaktärer för gatorna kring Regnbågsgatan.

Förklaringar

- Plangräns
- ↔ Lågfartsgata med genomfart
- Lågfartsgata enkelriktad, angöringstrafik
- ↔ Lågfartsgata dubbelriktad, angöringstrafik
- ↔ Lågfartsgata med gångfartskaraktär, angöringstrafik.
- ↔ Lågfartsgata med gångfartskaraktär, angöringstrafik. Dubbelriktad med vänt-/mötesplatser.
- ⋯ Angöringstrafik, torgyta
- ↔ Gång- och cykelbana
- - - Cykeltrafik i blandtrafik, gångfart.
- ⋯ Cykeltrafik, gångfart torgyta.

GATA - UTFORMNINGSPRINCIPER

Utformningsprinciper Gator

Områdets befintliga gatustruktur är brokig med en mängd olika kombinationer av markmaterial med varierande skick. De flesta gator kommer att behöva nyanläggas som en konsekvens av marksaneringen, men omdaning av gatorna bör ske med ambitionen att återbruka så mycket som möjligt.

Gatorna utformas enligt två huvudsakliga principer, där skillnaden är ytskikten i körbanan. Götaverksgatan norr om skolfastigheten samt del av Regnbågsgatan öster om M1 utformas enligt princip 1. Övriga gator utgår ifrån princip 2.

Den övergripande ambitionen är att sänka hastigheterna och öka området stadsmässighet. Detta görs genom att kombinera den trafikala regleringen av en lågfartsgata, med en utformning och möblering av ett gångfartsområde. Gatornas förses därför med ytor för möblering och vegetation som dels bidrar med värdefulla ekosystemtjänster men som också fungerar trafikreglerande. Växtmaterialet ska vara varierande och bestå av låga buskar, perenner samt uppstammar solitärbuskar för att ge fri sikt utefter gatan. Dessa ytor ska också möjliggöra för trädplantering. Det finns många befintliga träd i området idag, men krav på marksanering innebär troligtvis att de flesta befintliga träd kommer att behöva ersättas med nya. I det framtida arbetet med trädplanteringar krävs ett utökat arbete kring ledningssamordning för att möjliggöra ambitionen.

Del av Götaverksgatan som ligger väster om skolfastigheten byggdes om i samband med detaljplanen för Götaverksgatan 2022, och består av betongmarkstensplattor med band av smågatsten. Denna utformning behålls, men kompletteras med en separerad gångbana med samma ytskikt mot skolfastigheten.

Befintlig utformning på Götaverksgatan väster om den nya skolan behålls

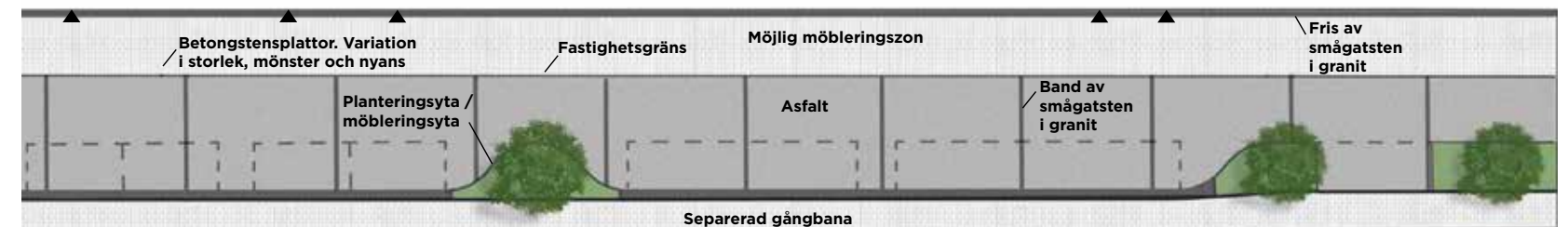

Illustration utformningsprincip 1

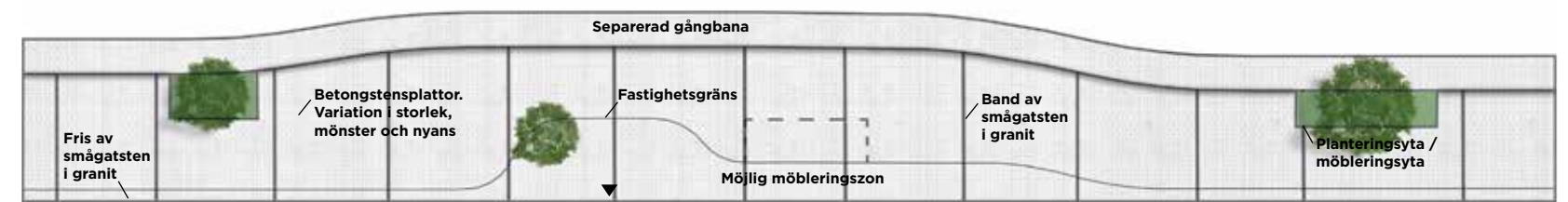

Illustration utformningsprincip 2

Exempel på växtmaterial längs med gata. Vegetationsytorna bör även möjliggöra för trädplanteringar.

Exempel på gator med möbleringszoner utformade med stor andel grönska. Amsterdam.

Exempel på gator med möbleringszoner utformade med stor andel grönska. Amsterdam.

GATA - MARKBELÄGGNINGSPRINCIP

Utgångspunkten för markbeläggningen är betongmarksten i kombination med smågatsten. Betongmarkstenen är mångsidig, har en lång livscykel och är fördelaktig utifrån ett driftsperspektiv. Betong har dock ett förhållandevis högt CO2-utsläpp, men inom stadens arbete Backplan Dp 1 kommer en ny typ av klimatsmart betongsten att testas - Göteborgsplattan. Om det faller väl ut bör det även kunna appliceras på Lindholmen och inom denna detaljplan. Betongmarksten läggs med variation av storlek, nyans och mönster för att skapa ett liv i ytskiktet som påminner om naturstenshällar.

Som ett komplement till betongstenen läggs smågatsten av granit mot fasadliv och i tvärgående band. En fris av smågatsten sätts även runt detaljer som exempelvis brunnslöck. Om det finns tillgängligt används med fördel återbrukad smågatsten från de befintliga gatorna och Göteborgs stads lager.

Gångbanan är separerad i höjd men för att få upplevelsen av ett gemensamt möblerat golv bör betongmarkstenen vara sammanhållen från fasad till fasad. Fastighetsgränsen mellan allmän plats och kvartersmark varierar men går ofta ut i gatan. Genom att applicera det gemensamma golvet kan dock denna gräns upplevelsemässigt suddas ut. Kvartersmarken kan också i praktiken fungera som en tydligare möbleringszon med sittplatser, cykelställ och vegetation.

Anpassning med smågatsten kring brunnslöck.

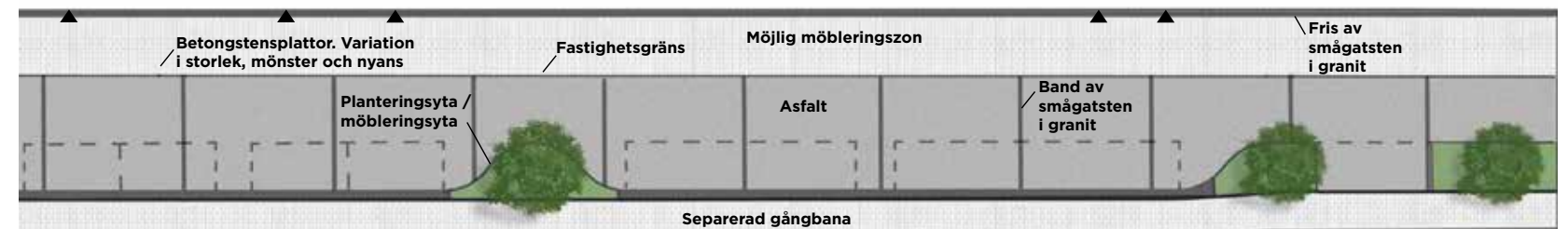

Illustration utformningsprincip 1

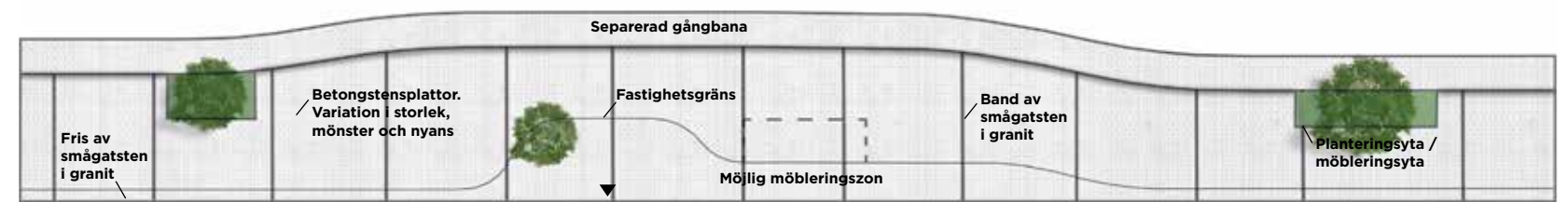

Illustration utformningsprincip 2

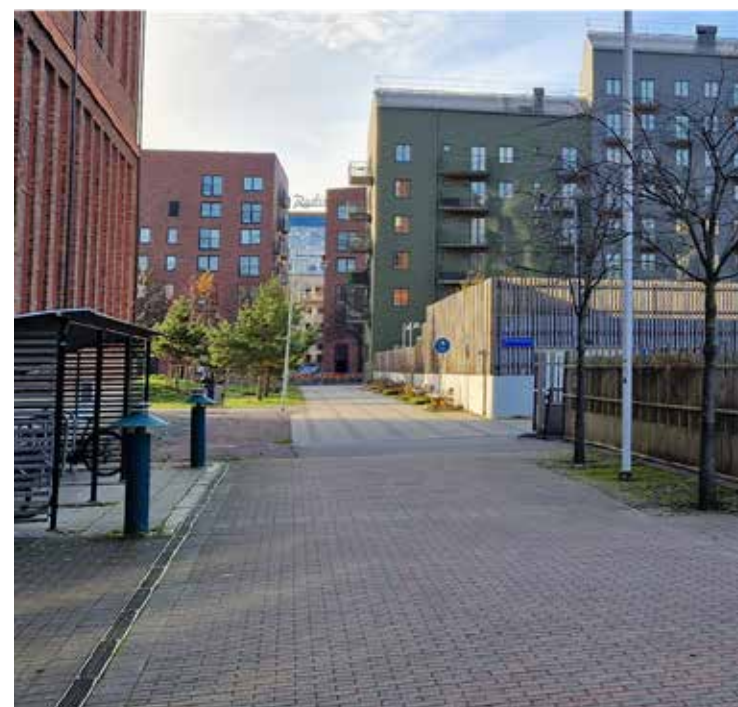

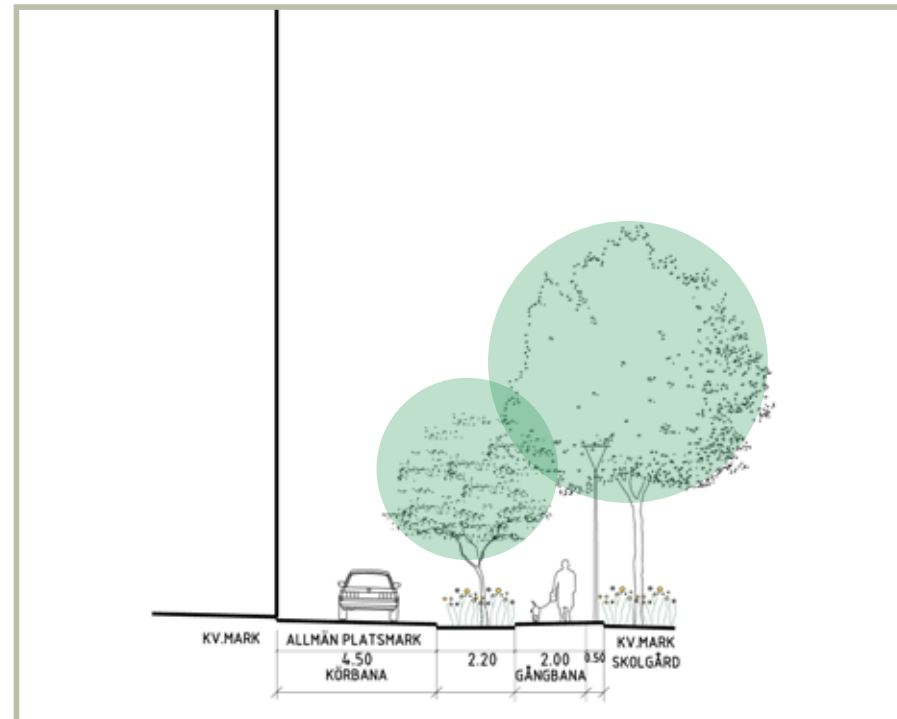
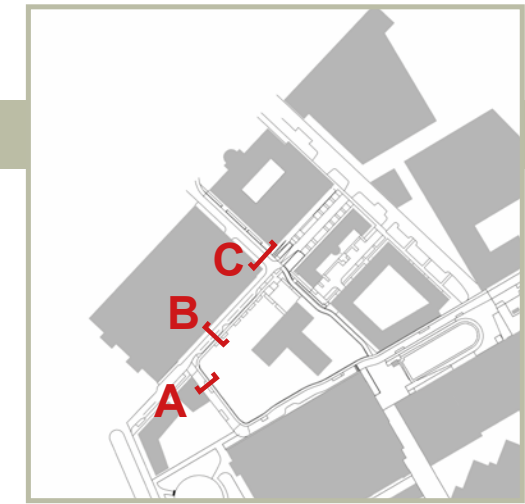
Illustration visar befintlig situation och trafikförslag för gatorna kring Regnbågsgatan.

Referensbild markbeläggning från Nordhavn i Köpenhamn. Betongmarksten i olika format, mönster och nyanser skapar ett liv i ytskiktet. (Google maps)

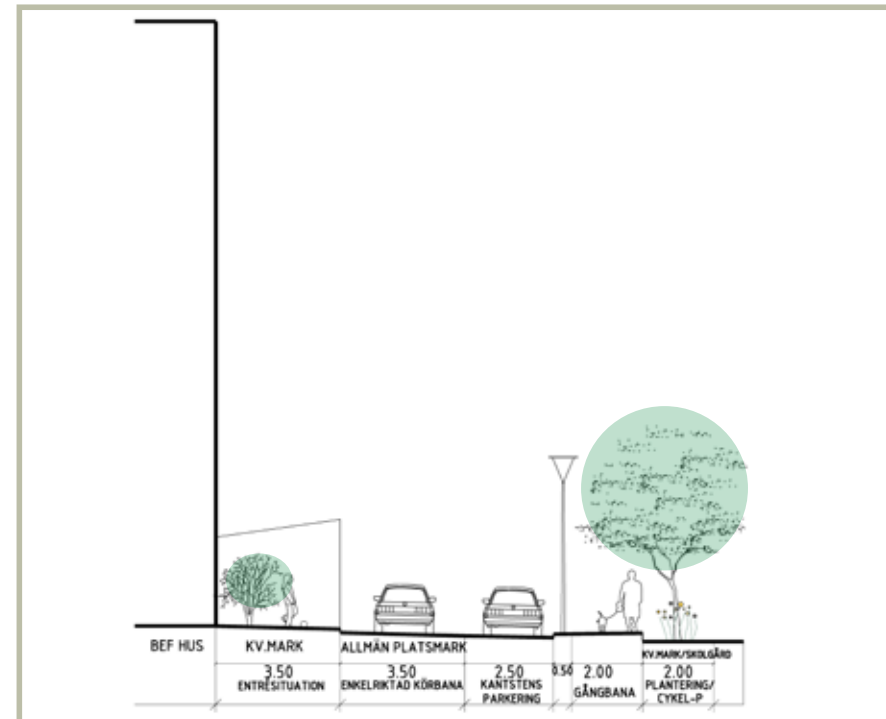
SEKTIONER

Nedan visas sektioner som beskriver gator och allmän platsmark.

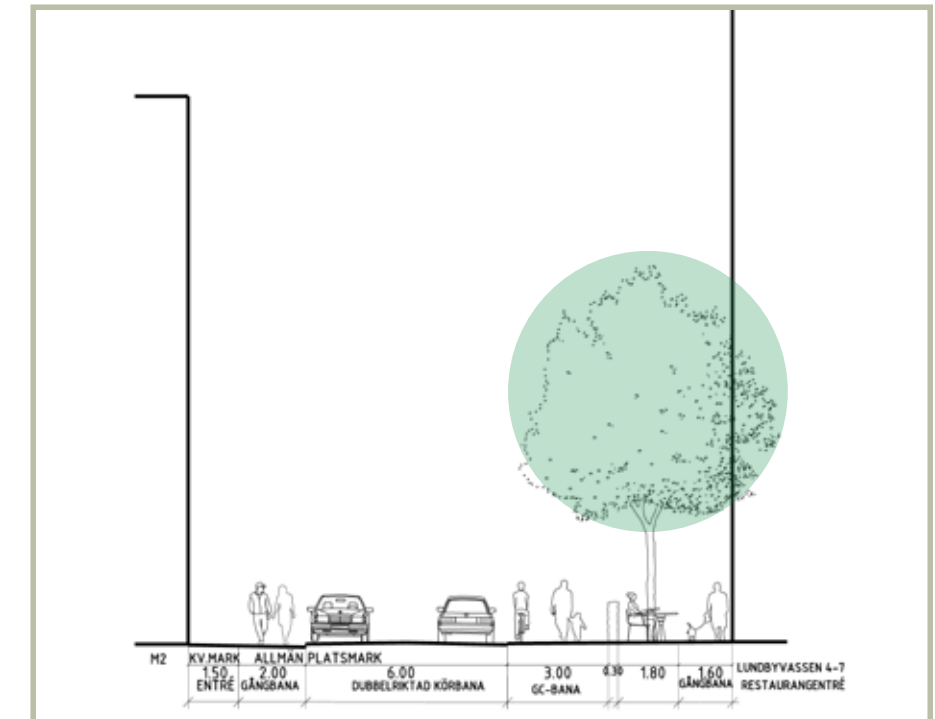
Sektion A-A

Visar förslag på utformning för gatan mellan skolfastigheten och det befintliga punkthuset i väster. Gatan föreslås behållas som den är idag med gångfartskaraktär och möblering, men tillförs en ny gångbana på skolsidan.

Sektion B-B

Visar förslag på utformning av gatan norr om skolfastigheten vid M1. Enkelriktad körbana med gångbana på skolsidan och parkeringsfickor.

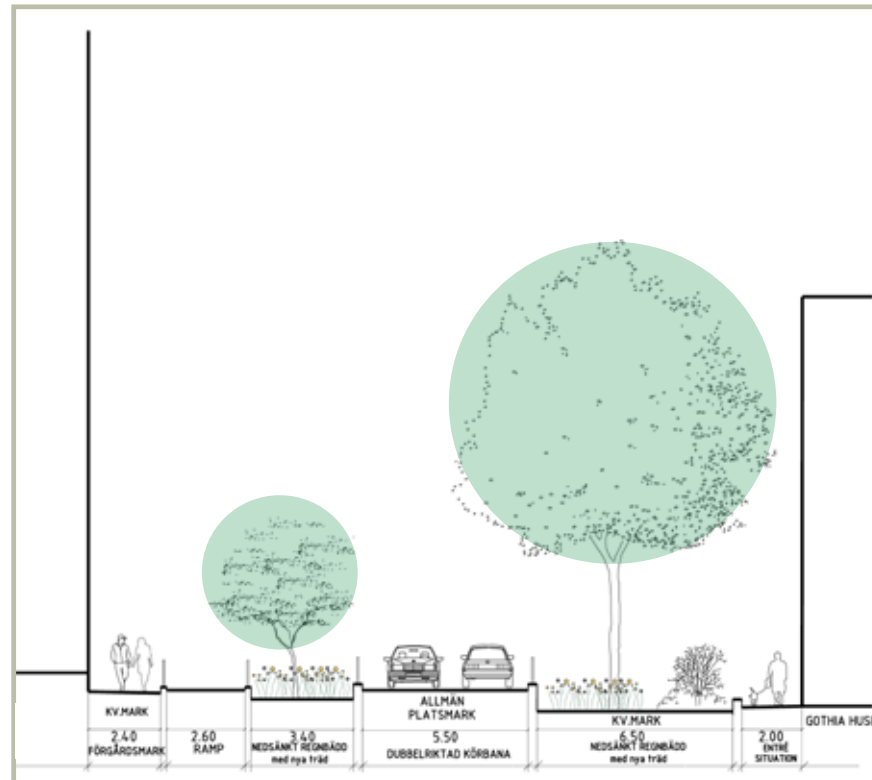
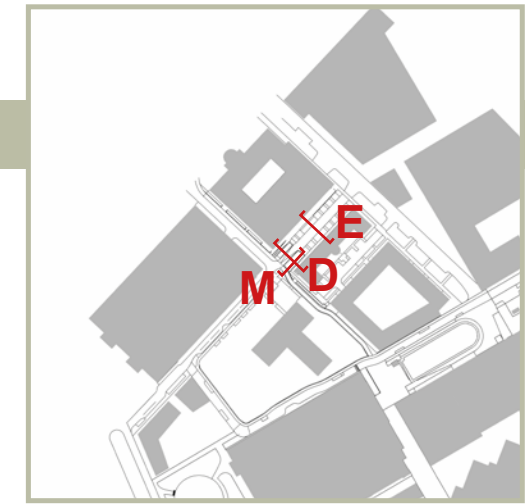

Sektion C-C, Regnbågsgatan

Visar förslag på utformning av den "nya" Regnbågsgatan med gång- och cykelbana samt möjlighet till publika ytor i kvarteret i öster. Gatan görs dubbelriktad och medger infart till bef. parkeringsgarage i M2. Bef träd behålls eller återplanteras.

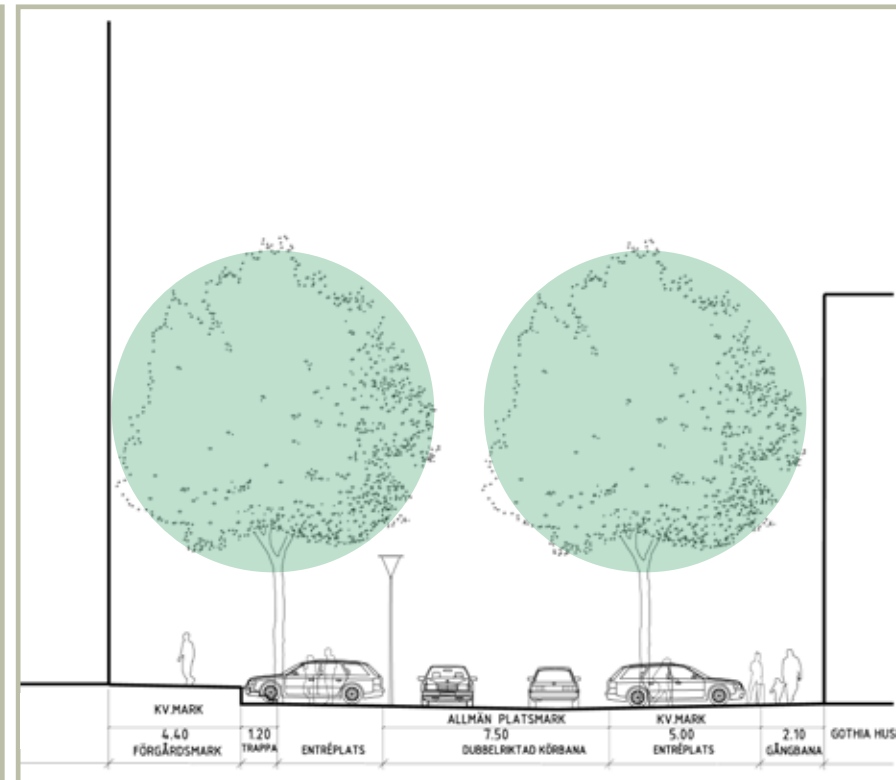
SEKTIONER

Nedan visas sektioner som beskriver gator och allmän platsmark.

Sektion D-D

Visar förslag på utformning för gatan mellan de ombyggda tornen och Gothiahuset. Sektionen visar snitt genom gatan där den ansluter till högstråket i korsningen med Regnbågsgatan. Allmän gångbana läggs utefter Tornen på norra sidan. Träd sparas eller om- och nyplanteras.

Sektion E-E

Visar liknande sektion som D, men längre österut på gatan. Befintliga p-platser mot Gothiahuset. Träd sparas eller omplanteras.

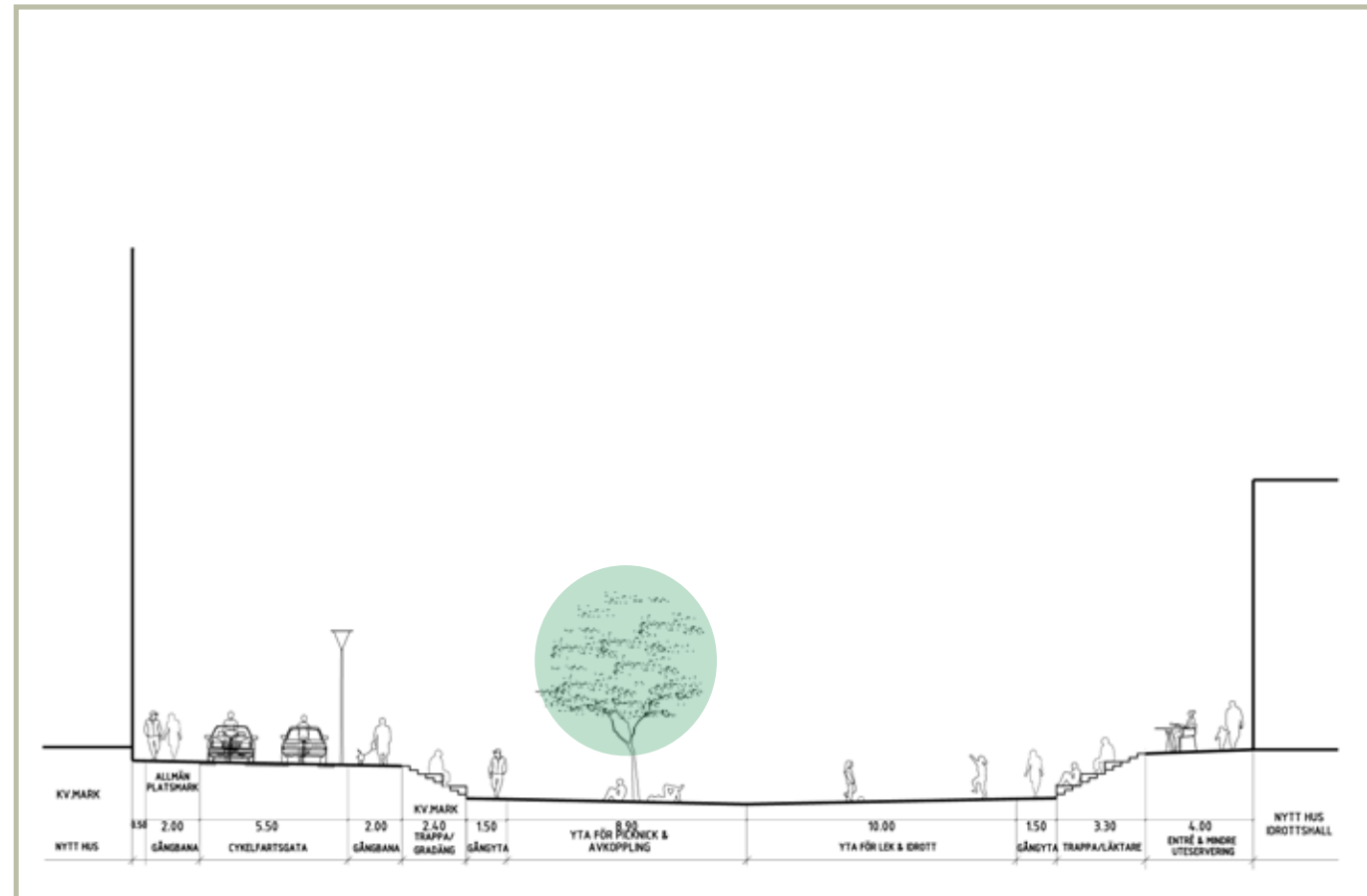

Sektion M-M

Visar längdsektion av gatan norr om Gothiahuset och den nya utformningen med anpassning upp till högstråket i korsningen med Regnbågsgatan.

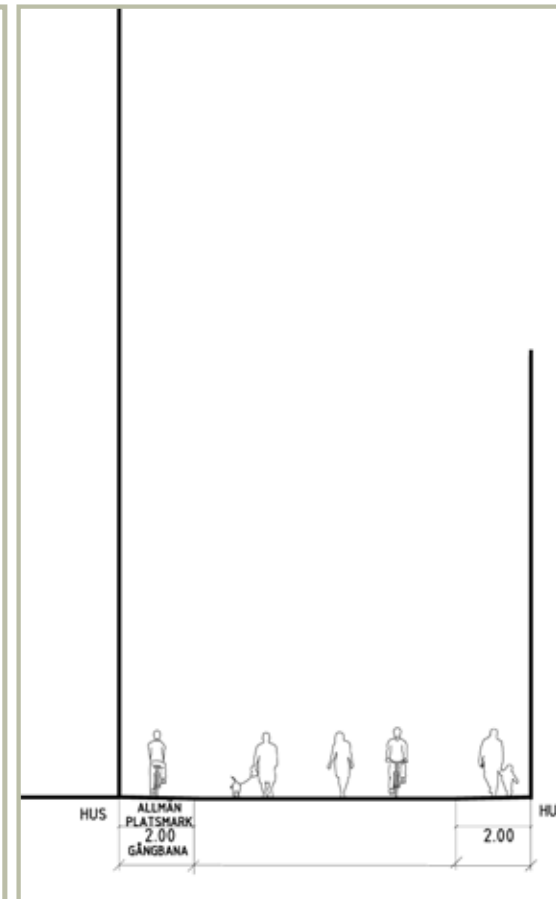
SEKTIONER

Nedan visas sektioner som beskriver gator och allmän platsmark.

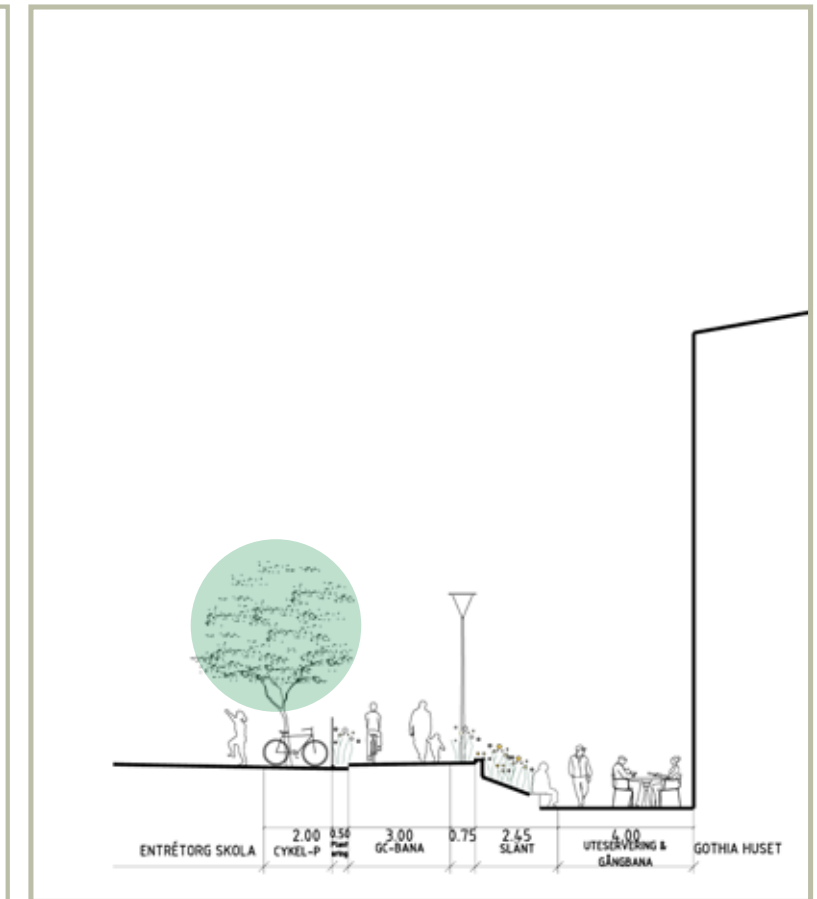
Sektion G-G

Visar den föreslagna par/torgytan söder om bostadskvarteret. Ytan utformas idémässigt typ Kungsträdgården i Stockholm med trappor och vistelse för park/lek/idrott mm. Platsen utgör också skyfallsyta vid extremregn. Denna sektion visar alternativet med ny idrottshall i nuvarande byggnad Pannverkstan.

Sektion H-H

Visar förslag på utformning för passagen mellan M1 och Pannverkstan i Regnbågsgatans förlängning. Ytan utformas med torgkaraktär för att enbart tillåta fåtal transporter till fastighet.

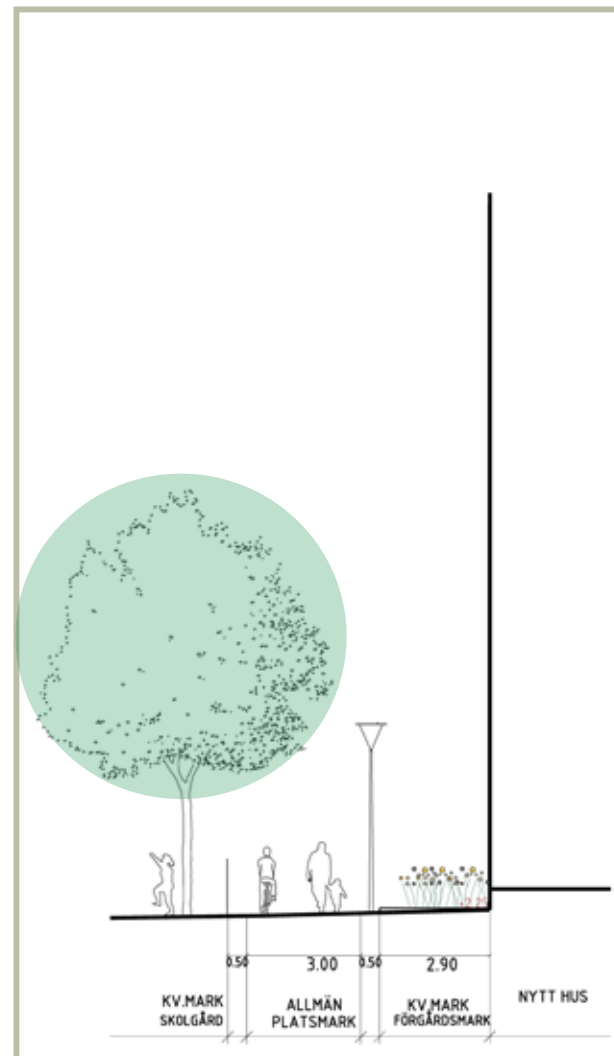
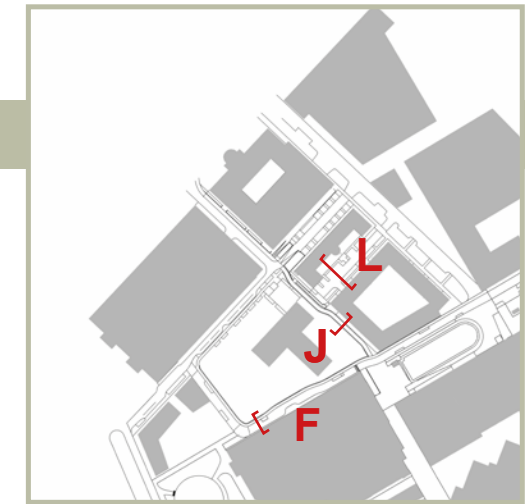

Sektion I-I

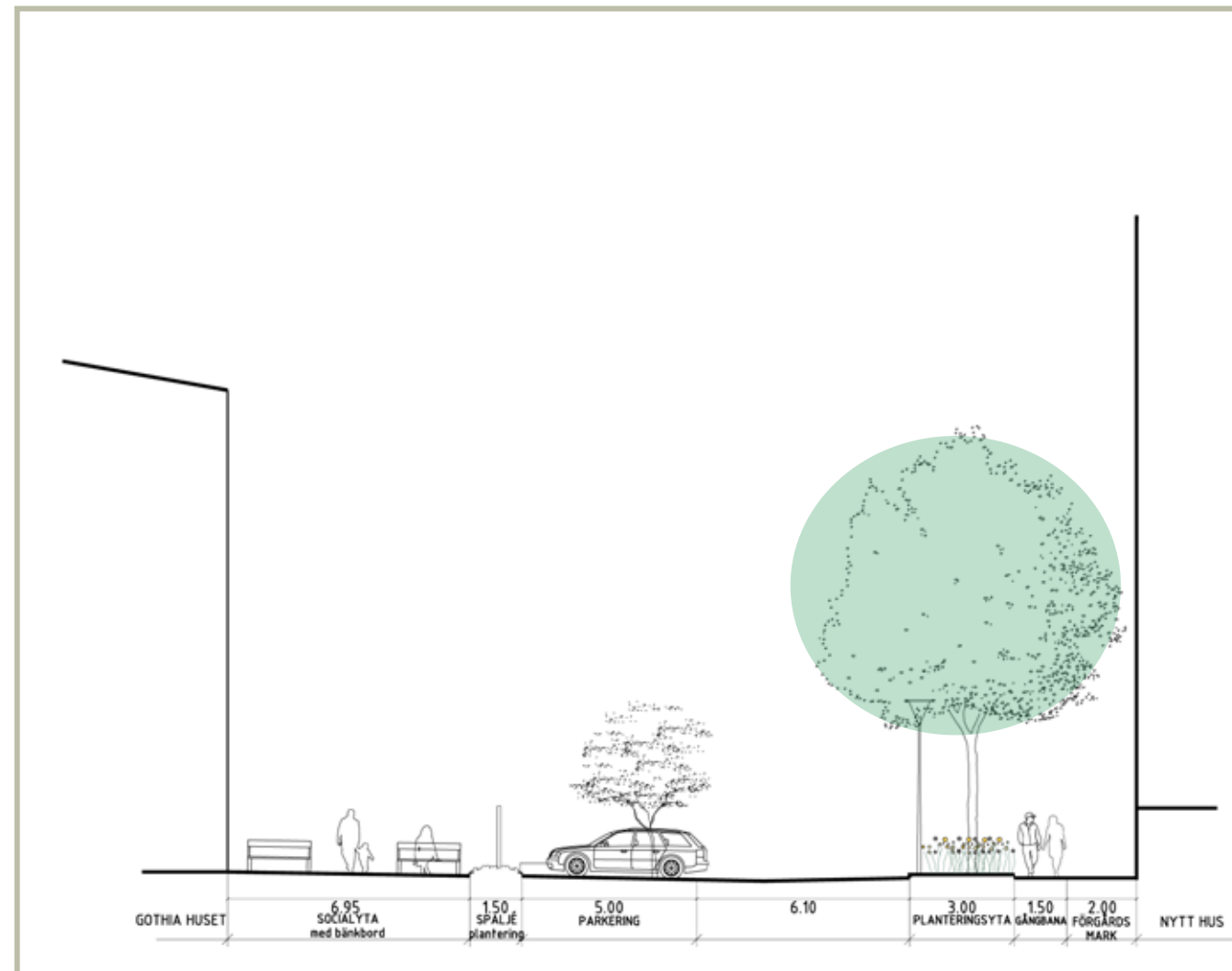
Visar förslag på utformning för gång- och cykelbanan öster om skolfastigheten. GC-banan utgör också cykelstråk. Detta alternativ visar slänt ned till Gothiahuset där plats skapas för passage och uteplatser.

SEKTIONER

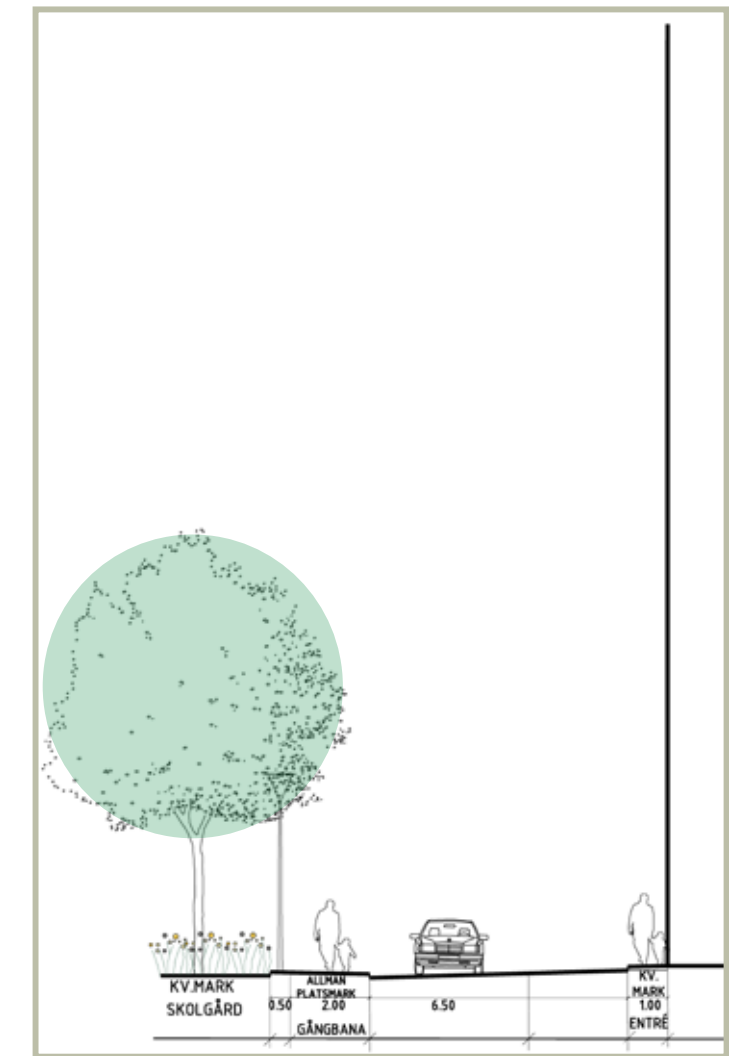
Nedan visas sektioner som beskriver gator och allmän platsmark.

Sektion J-J
Visar förslag på utformning för gång- och cykelbanan öster om skolfastigheten och vid bostadskvarteret. GC-banan utgör också cykelstråk. Detta alternativ visar slänt ned till.

Sektion L-L
Visar återvändsgatan söder om Gothiahuset. Sidan vid Gothiahuset bibehålls i nuvarande getsaltning. Södra sidan mot bostadskvarteret tillåter också nedfart till garage under kvarter. Träd sparas eller om- nyplanteras.

Sektion F-F
Visar förslag på utformning för ny gata norr om M1 och söder om skolfastigheten. Gatan gestaltas med gångfartskaraktär med separat gångbana.

UTFORMNING TORGYTA

Södra torget

Söder om M1 görs befintlig yta om från en hårdgjord parkeringsyta till ett grönt torg med parkkaraktär, med namnet Södra torget. Genom att begränsa biltrafik på Anders Carlssons gata kan torget knyta an till Maskinparken väster om M1 och tillsammans skapa förutsättningar för ett nytt grönt stråk som knyter an mot en ny älvpromenad i sydöstlig riktning, och upp mot Lindholmsallén i nordvästlig riktning.

Omdaning av ytan skapar förutsättningar för ett förstärkt stadsliv och är en nyckel till en ökad andel offentlig friyta som i sig är en viktig del i att uppnå ambitionen av en blandstad som lever under dygnets alla timmar. Södra Torget ska inneha starka gröna kvaliteter

som uppmuntrar till vistelse och social interaktion, och kompletterar därigenom Maskinparkens funktion som en bostadsnära park. Torget ska även i linje med stadens mål bidra med ekologiska kvaliteter som ökad krontäckningsgrad och biologisk mångfald.

Utformningen av torget ska möjliggöra för att intilliggande verksamheter ska kunna flytta ut delar av sin verksamhet och aktivera torget med exempelvis uteserveringar. Torget ska även kunna fungera som en översvämningsyta vid skyfall, och i gestaltningen av denna funktion är det särskilt viktigt att beakta sociala aspekter och mångfunktionalitet. Torget kantas av storskaliga och identitetsstarka fasader som bär spår från områdets historia som en varvsmiljö. I torgets centrala del fanns tidigare en gammal varvsbyggnad kallad Broverkstaden

där en mängd olika broar konstruerades, både till land och fartyg. Gestaltungsprinciperna för torget tar avstamp i denna karaktär och ställningstaganden kring markmaterial, möblering och vegetation präglas av detta. Södra torget ska vara en central mötesplats i det framtida Götaverksområdet.

Torget ska kunna fungera som en översvämningsyta vid skyfall.

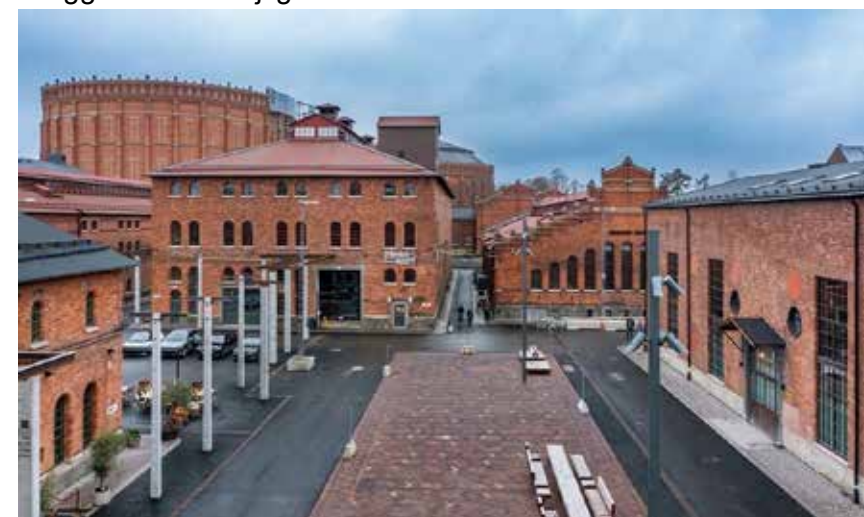
Parkdelen skall erbjuda en variation av sitt- och vistelseplatser, skugga och lekmöjligheter.

Ortofoto på platsen från 1960 som visar ytan som blir torg och den gamla varvsbyggnaden.

Det ska finnas utrymme för uteserveringar.

Gestaltungsprinciper tar avstamp i områdets industrihistoria.

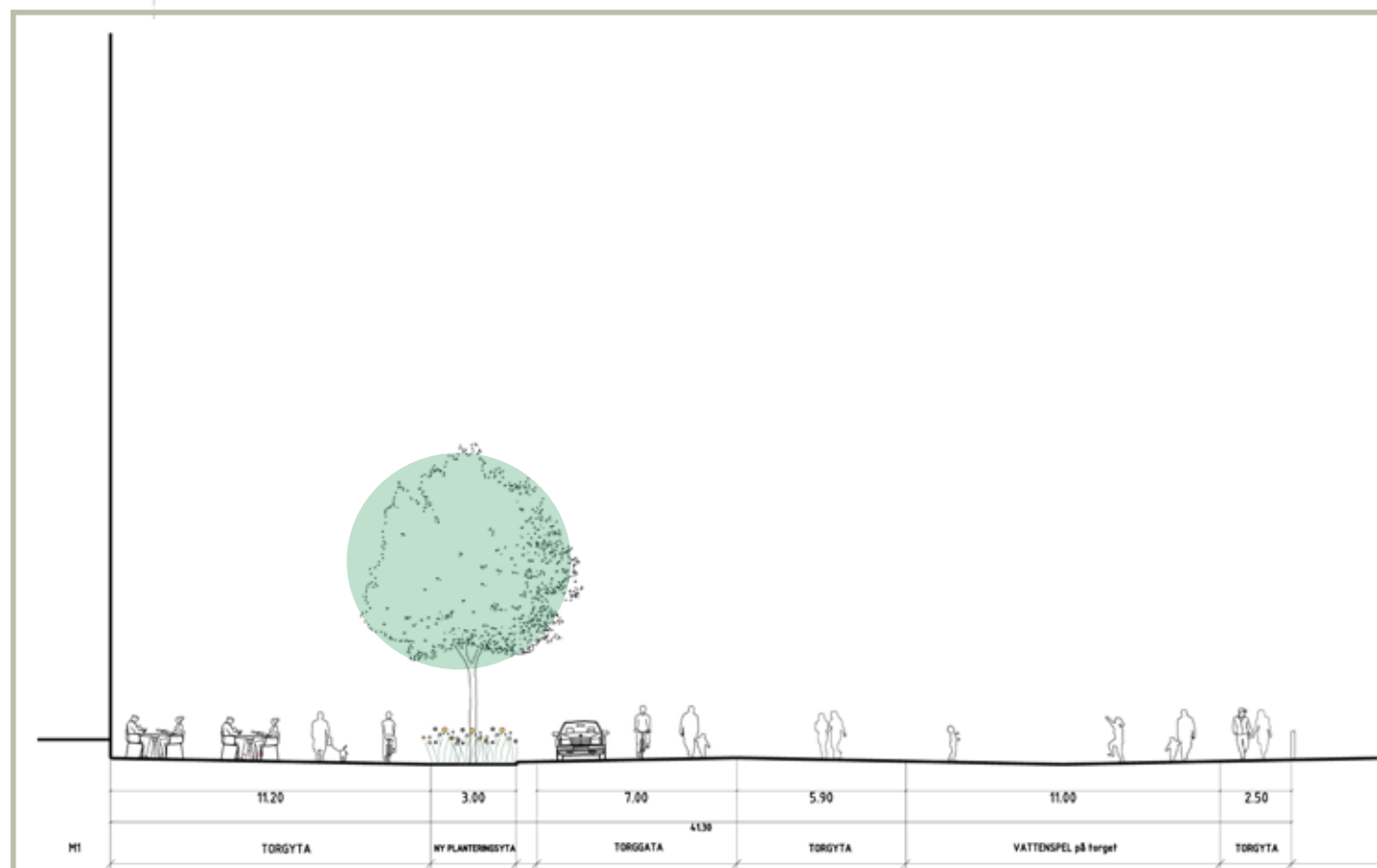
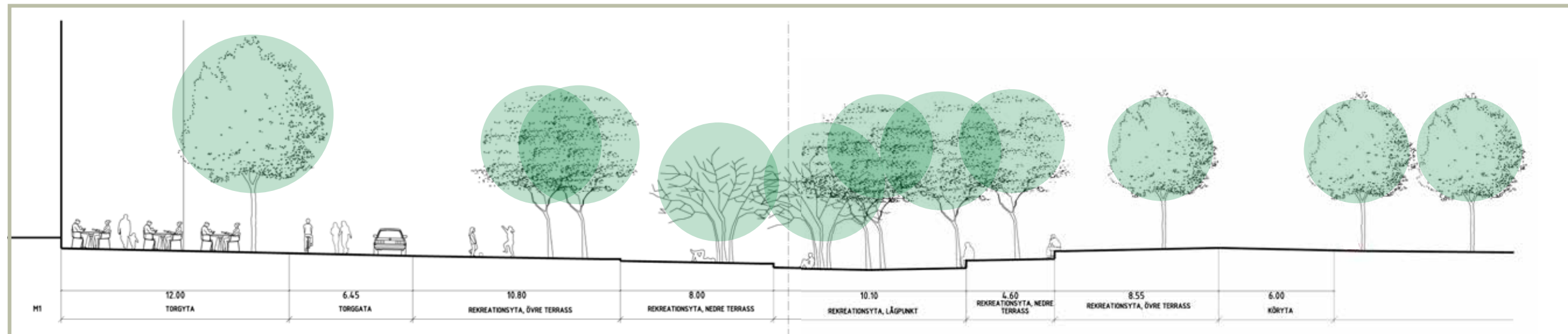
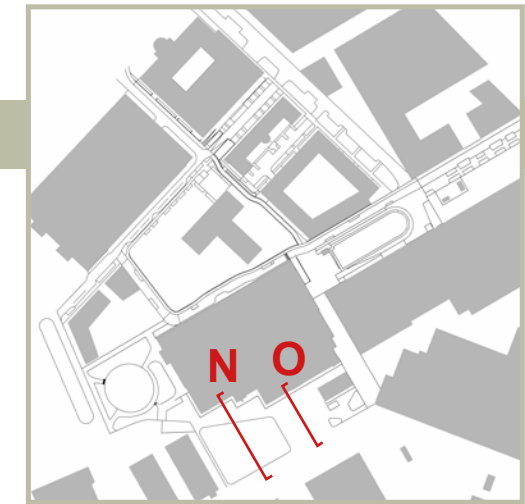
Ortofoto på platsen från 2024 som visar ytan som blir torg och vit markering som visar vart varvsbyggnaden tidigare stod placerad.

SEKTIONER SÖDRA TORGET

Nedan visas sektioner som beskriver gator och allmän platsmark.

Sektion N-N

Visar Södra torget, förslag för parkdelen med rekreationsvärden och översvämningssyta för dagvattenhantering inom området. parken gestaltas i samklang med kvartersytan intill M1.

Sektion O-O
Visar Södra torget,
idéförslag för torgdelen
utifrån illustration i
master plan. Torgytan
gestaltas i samklang med
kvartersmarken närmast M1.

SKOLA & SKOLGÅRD

Skolan och skolgården

Centralt i planområdet, på det som idag huvudsakligen utgörs av parkeringsytor föreslås område för skola. Skolan planeras för F-6-verksamhet och bedöms kunna omfatta 380 elever.

Utgångspunkten är att försöka återbruka befintliga byggnader, som idag utgörs av tidigare kontorsbyggnad. Byggnadernas skick liksom förekomsten av markföroreningar kan innebära att de inte blir miljömässigt eller ekonomiskt möjliga att återanvända för skolorändamål. I det fallet har initialt studerats alternativ med nybyggnation, vilket tillåts enligt planförslaget.

Byggnaderna innehållande skollokaler med tillhörande kök och matsal ges en total byggnadsyta (fotavtryck) av 1500 kvm och planen prövar en nockhöjd motsvarande upp till 5 våningar. Skollokalerna föreslås inte innehålla idrottshall, utan denna funktion bedöms kunna lösas i närområdet, antingen i den inom planen föreslagna idrottshallen eller i det utbud som befintlig Lundbystrandshall erbjuder. Ett tredje alternativ skulle vara att inrymma en mindre idrottshall i byggnad M1.

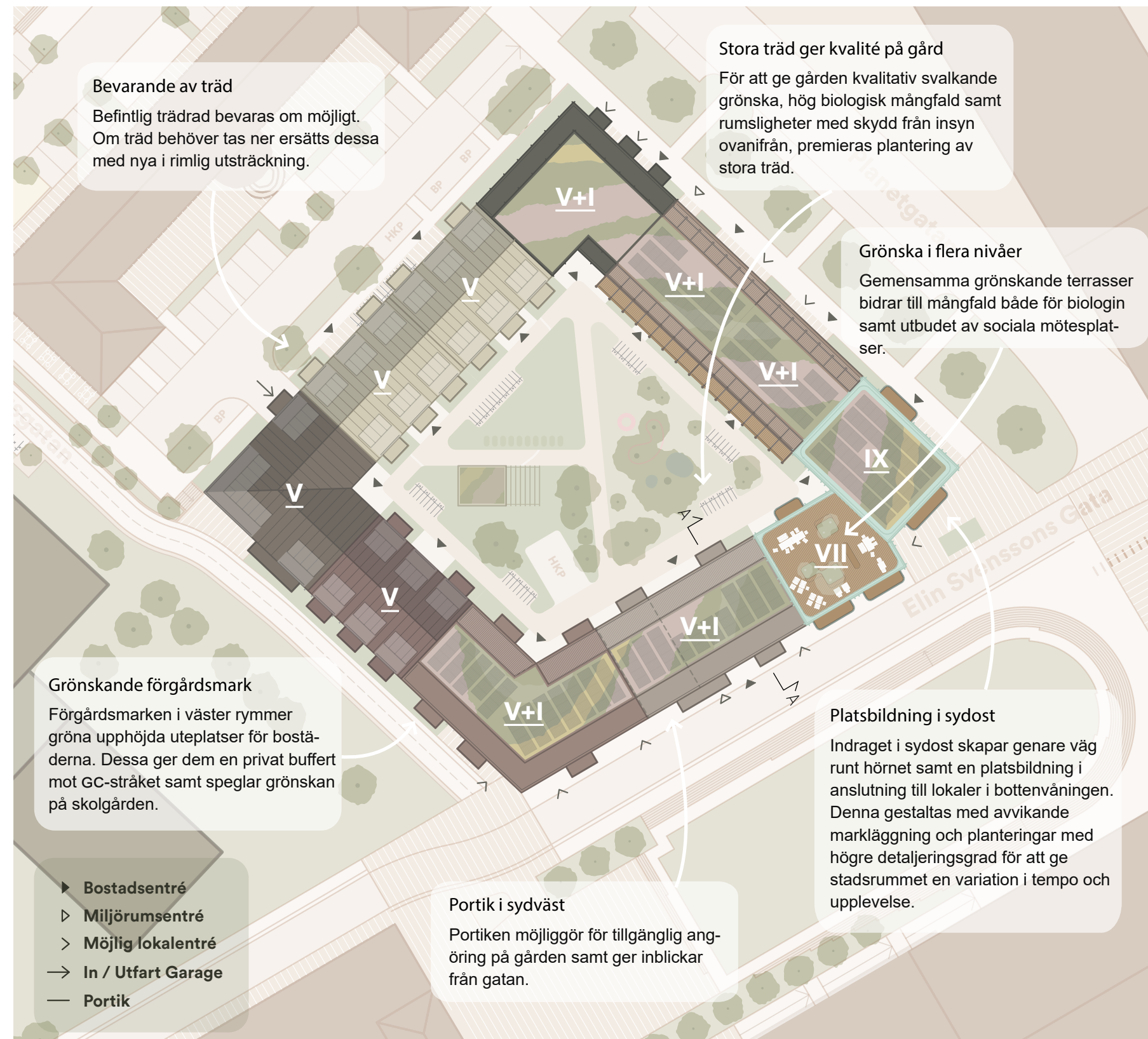
Nedan visas 4 olika alternativ för hur förskolan skulle kunna utformas. **Alternativ 1** är samma som visas i situationsplanen.

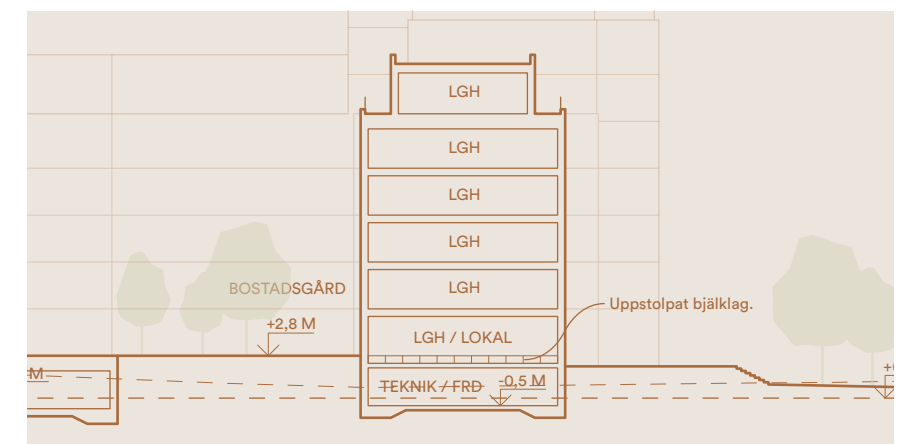
Illustration som visar tidig skiss till situationsplan för alternativ 1 med befintliga byggnader som återbrukas. Bild stadsfastighetsförvaltningen.

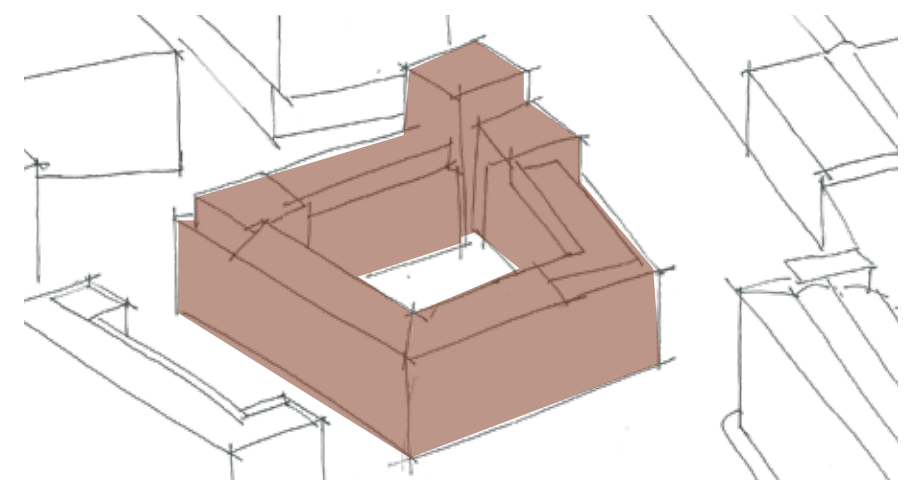
SITUATIONSPLAN

- Lokaler i strategiska hörnlägen
- Omsorgsfull platsbildning i sydost ger variation i stadsrummet
- Sluten gård för tydlighet mellan privat och offentligt
- Entréer mot gata skapar liv och rörelse
- Portik från söder ger inblickar från gatan

Principsektion A-A. Bottenvåningar som vetter mot sydost och nordost får ett uppbyggt bjälklag vid bostäder.

Kvarteret visat som volym. Dess slutna volym plockar upp skalan från omkringliggande verkstadshallar.

GESTALTNINGSAMBITIONER

Bygga vidare på områdets unika karaktär

Den äldre karaktärsfulla och relativt homogena industribebyggelsen på Lindholmen har de senaste decennierna kompletterats med nya kontors- och bostadsfastigheter med varierande skala och utformning. Detta har bidragit till upplevelsen av ett mer brokigt och bitvis osammanhängande område. Ambitionen är att åstadkomma en sammanlikande struktur mellan gammal och ny bebyggelse genom att i material och volym harmoniera med det äldre beståndet.

Bidra till hållbar utveckling

Bostadskvarteret är också en viktig pusselbit i hållbar stadsutveckling. Detta har för gestaltningen bland annat inneburit att i våningshöjder möjliggöra för trästomme, att inom byggrätten kunna fördröja dagvatten och skapa grönytor som främjar biologisk mångfald. Sannolikt kommer trästomme samt återvunna och återbrukade material krävas för att nå stadens miljömål.

Fler bostäder gynnar också trygghet och trivsel. Mer människor rör sig kvällstid och fler kommer vistas på området under dygnet. Dessutom syftar kvarteret till att stärka stråken runt byggnaden med en eller flera målpunkter för lokaler inom fastigheten. Mot sydost har byggnadsvolymen dragits tillbaka för att skapa en attraktiv uteplats med möjlighet till café, restaurang eller annan publik verksamhet.

Främja innovation

Utöver ett nytänkande förhållningssätt rent generellt är ambitionen att byggnadens gestaltning stärker innovationsdistriktets identitet som en progressiv plats för nya idéer. Detta exempelvis genom att pröva nya bostadstypologier, utveckla byggnadsteknik, nya energislag, bättre prestanda osv.

Tillföra stadsmässighet

Den nya bebyggelsen skall tillföra en större stadsmässighet till området. Den traditionella kvartersstaden med klassisk fasadindelning är stadens inriktning för gestaltningen. Täthet, tillgänglighet samt hänsyn till kulturmiljön är övriga ledord. Stråk gestaltas med hänsyn till trafikslag, målpunkt:

Den befintliga byggnaden M1 exemplifierar en sammanhållen brokighet som inspirerar gestaltningen av det nya bostadskvarteret.

- Sammanlikande struktur
- Material och volym som harmonierar med det äldre beståndet
- Möjliggöra för trästomme, fördröja dagvatten och främja biologisk mångfald
- Öka trygghet och trivsel och skapa nya målpunkter
- Stärka innovationsdistriktets identitet
- Tillföra stadsmässighet
- Hänsyn till trafikslag, målpunkter och trygga skolvägar

Återbrukat tegel.

Bottenvåningar som skapar stadsliv.

VOLYM & FASADER

Klassisk fasadindelning

Bostadskvarterets gestaltning hämtar sitt uttryck från den äldre industribebyggelsen. Tillbyggnader, fasadändringar och renoveringar har ofta ett eget uttryck men harmonierar i material, kulör och detaljering. De äldre varvsbyggnadernas klassiska arkitektur med omsorgsfull gestaltning stämmer också väl med stadens stadsbyggnadsideal.

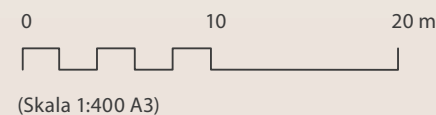
Kvartersstruktur anpassas i skala

Signifikant för Götaverksområdet är de stora blockliknande verkstadshallarna. Senare års förtätningsprojekt har dock adderats med ett mindre fotavtryck men ofta i högre skala vilket förskjutit områdets orienteringspunkter och noder till de relativt nyproducerade byggnaderna. Ett slutet, sammanhållet bostadskvarter som i höjd anpassas till den gamla industribebyggelsen syftar till att läka samman gammal och ny bebyggelse.

- Gestaltning med inspiration från äldre industribebyggelse
- Klassisk arkitektur med omsorgsfull gestaltning
- Slutet kvarter som utgör en större sammanhållen enhet.
- En genomgående takfotshöjd på fem våningar skapar en enhetlig volym som relaterar i skala till omgivande historisk bebyggelse.

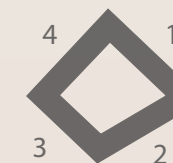
1. Fasad mot nordost

3. Fasad mot sydväst

2. Fasad mot sydost

4. Fasad mot nordväst

Trappning av volymer
plockar upp siluett från
M1 i fonden.

Gemensam terrass
med storslagen vy över
älven.

Sektionering av
fasaden underlättar
för användandet av
återbrukade fasadmateri-
al

Balkonger placeras
ovan varandra för att
betona vertikaliteten

Indragen översta
våning kröns med en
dekorativ trästruktur för
skuggverkan & variation
i taklandskapet

Vy från sydost. Högdellarna i kvarteret markerar platsbildningen i söder och möter den högre bebyggelsen på andra sidan Planetgatan i öster.

GESTALTNINGSPRINCIPER-KVARTERSMARK BOSTADSKVARTERET

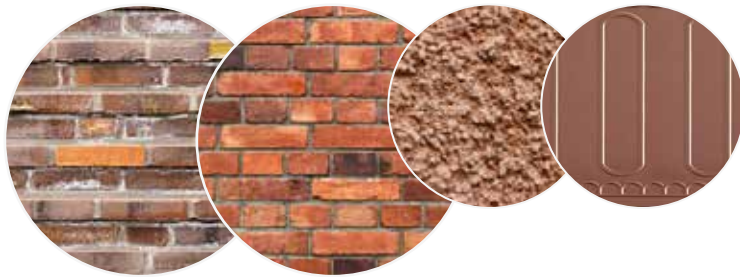

MATERIAL, KULÖRER

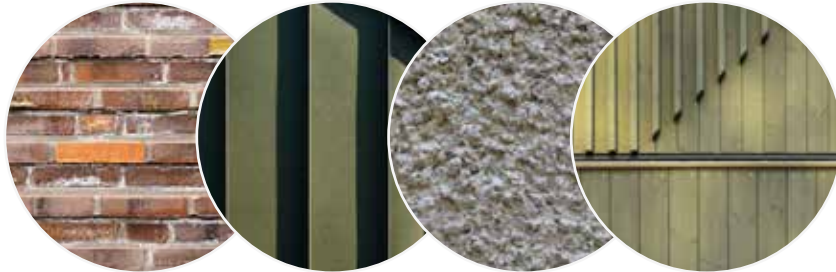
Utsidan i tegel

Bostadskvarteret utformas utvändigt primärt i tegel. Den huvudsakliga färgskalan är röda/bruna kulörer. Tegelfasaden kan kompletteras med dekorativa fält av puts eller plåt.

Friare materialval mot gården

Gårdens insida kan kläs med lättare material, exempelvis puts, plåt eller trä. Här kan också kulörvalet gå mot ljusare grå och jordnära toner.

Tak

Sadeltak kläs med plåt, listtäckt takpapp, lertegelpannor eller solceller. Kulörer på tak harmonierar med fasaderna och avviker inte för mycket i uttryck mellan olika byggnader. Utöver generell färgskala för kvarteret får tak också vara svarta/mörkgrå. Platta tak utformas antingen som terrasser, gröna/blå tak eller anpassas för energiproduktion. Solceller integreras i arkitekturen gärna med samma kulör som underliggande material. Om de placeras på lutande tak ska de vara väl integrerade och visuellt smälta in i takets utformning.

Vy från sydväst. En sammanhållen takfot skapar en enhetlig volym som bryts ner i skala med skiftande fasaduttryck och material.

BYGGNADSDELAR

Markerad sockelvåning med uppglasade lokaler

Sockelvåningen har en högre detaljeringsgrad. Samma material och kulör som resterande fasad kan dock användas. Lokaler i markplan är generöst uppglasade. Om det finns bostäder i samma våningsplan skall de vara upphöjda för att undvika insyn. I de fall där bottenvåningen skall kunna inrymma både lokaler och bostäder får bjälklaget exempelvis stolpas upp om bostäder byggs. Uteplatser på förgårdsmark mot väster är upphöjda och omgärdas av en mur i samma material och kulör som sockelvåningen.

Balkonger förstärker vertikalitet

Balkonger som delvis är ett nytt formelement till denna historiska industrimiljö utformas med omsorg. Placeringen inordnas i en vertikal betoning av fasaderna. De ska användas med omtanke, ge boendekvalitéer och för att ge fasaderna mer dynamik men kvarterets fasadliv skall i första hand utgöra stadsrummets avgränsning.

Entréer vänder sig mot gatan

För att skapa ett livfullt och tryggare stadsrum vänder sig alla huvudentréer mot gatan. För att skydda mot väder och vind och skapa en mer privat sfär utformas bostadsentréer indragna. Lokalentréer kan vara i fasadliv. Om portiken till bostadsgården måste ha skal-skydd skall det utformas som ett genomsiktligt dekorativt raster.

Varierande taklandskap

Taklandskapet varierar mellan sadeltak med kupor och platt tak med en indragen översta våning. Det speglar till viss del den typologi som finns på omgivande byggnadsvolymer. I norr mot Gothiahuset samt över hörnet i nordväst får kvarteret sadeltak, i övriga riktningar utformas taken platta med möjlighet till stora terrasser med utsikt över älven. En gesims/kornisch med reliefverkan markerar mötet mellan fasad och tak över hela kvarteret.

- Sockelvåning med högre detaljeringsgrad.
- Balkonger anpassas till stadsrummet.
- Huvudentréer vänds mot gatan.
- Variation av takutformning, speglar kontext.

Taklandskapet varierar mellan sadeltak och platta tak. Mötet mellan tak och fasad illustreras med kornisch/gesims.

Sockelvåningar markeras tydligt med en avvikande kulör och/eller avvikande detaljering.

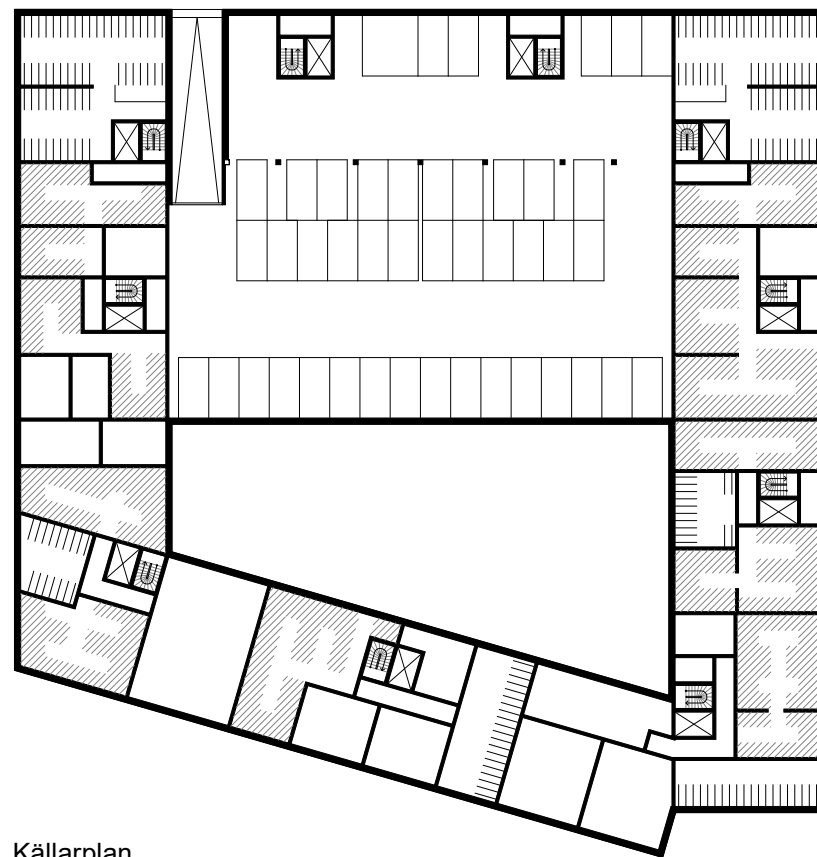
KONST

Integrerad konst

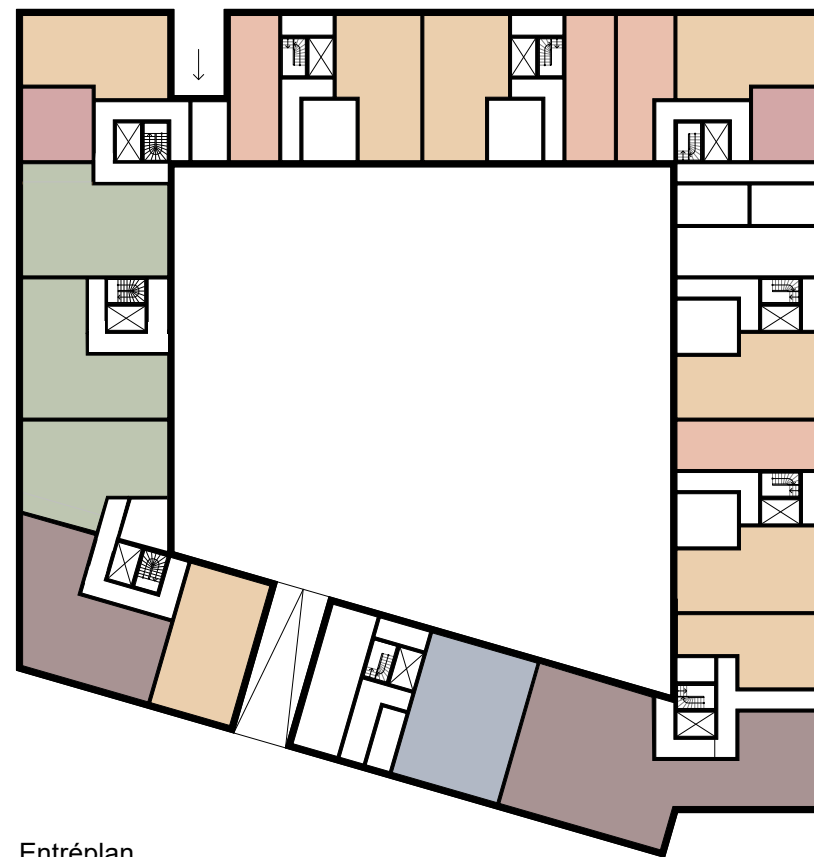
För att skapa en rikare upplevelse av stadsrummet integreras konst i kvarterets arkitektur och gårdsmiljö. Viktigt är att konsten utvecklas parallellt och arbetas in med arkitekturen så att kvarteret inte endast fungerar som en yta för att presentera konsten på, utan att konst och arkitektur tillsammans utgör en unik enhet. Entréer, friser och markbeläggning är några exempel där konsten kan höja upplevelsen.

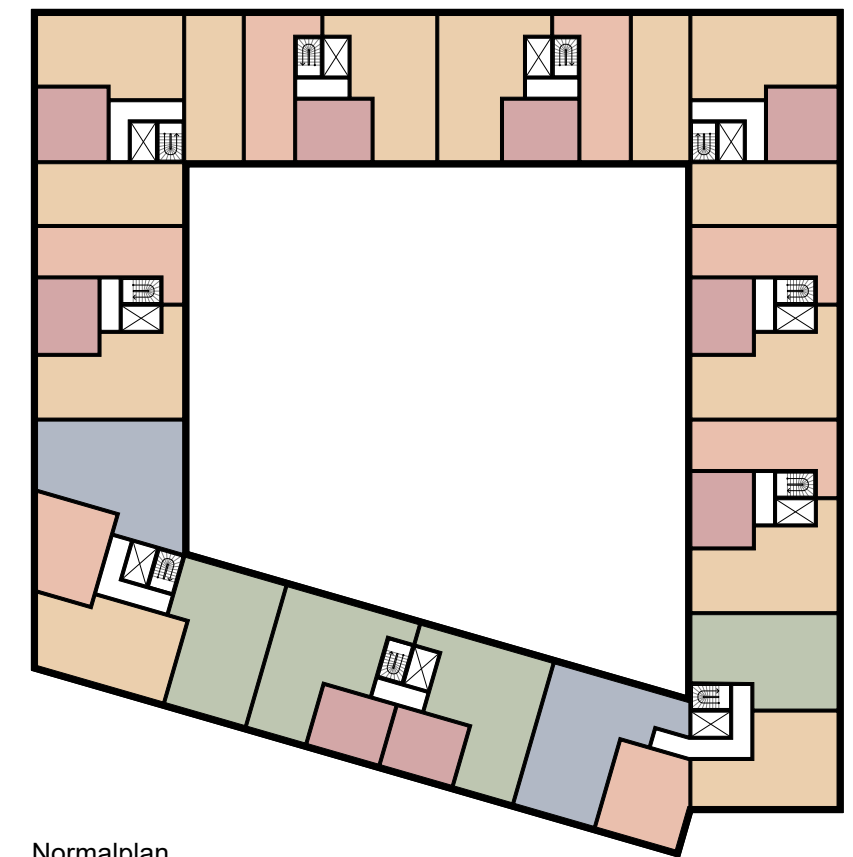
PRINCIPLANER

Källarplan

Entréplan

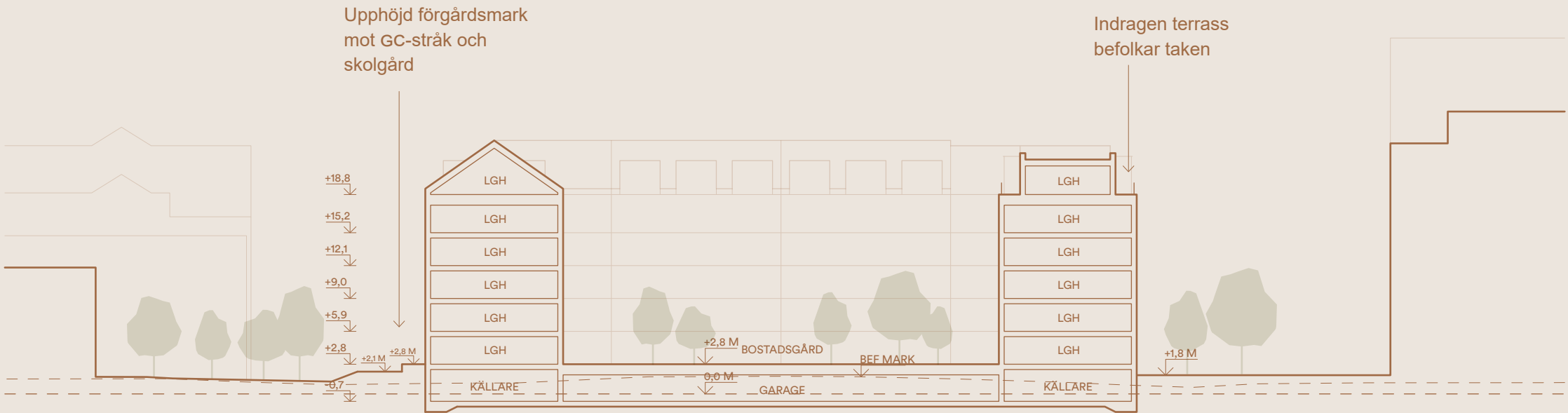
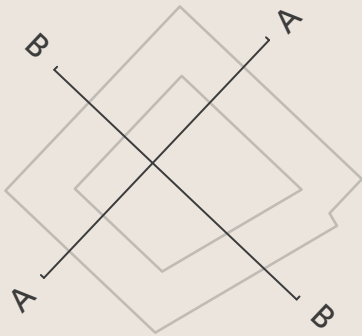
Normalplan

1 RoK 2 RoK 3 RoK 4 RoK 5 RoK Lokal

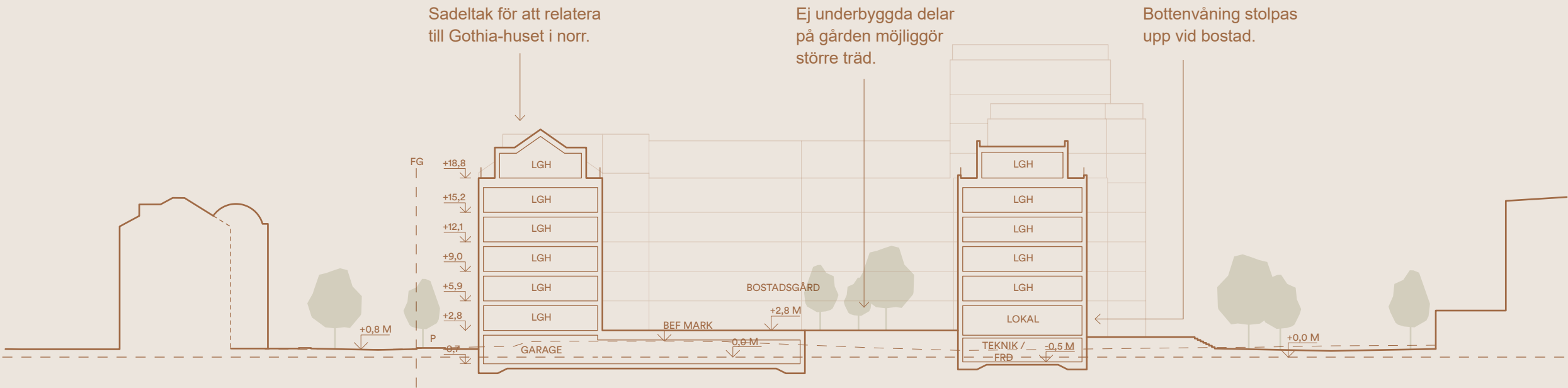

0 25 m
(Skala 1:600 A3)

SEKTIONER

Sektion A-A

Sektion B-B

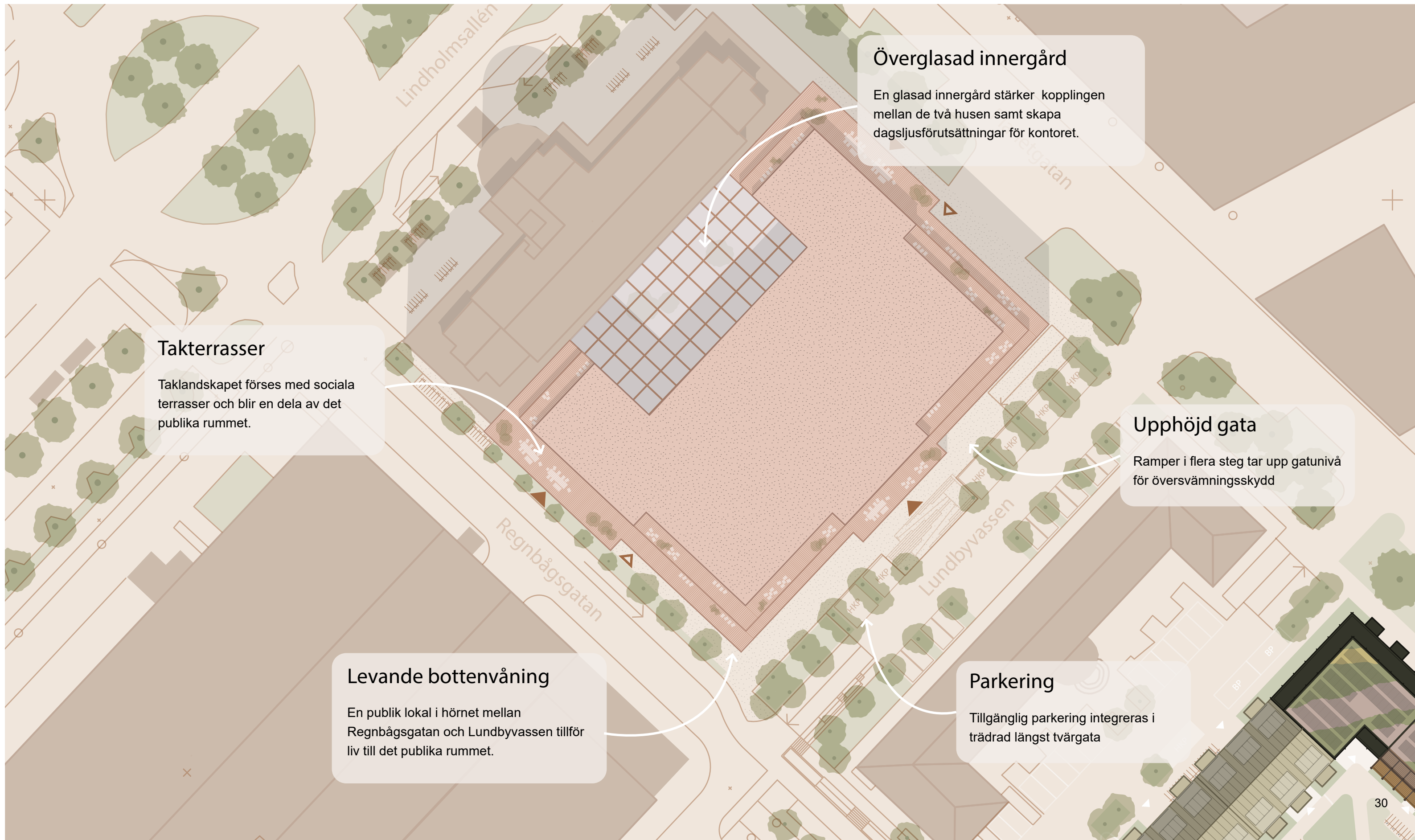

Vy från nordväst visar kvarteret väl införlivat i stadsväven. Material och kulörer plockas upp från omgivningen. I sydost möter kvarterets uppskjutande del de högre byggnaderna på andra sidan Planetgatan.
GESTALTNINGSPRINCIPER-KVARTERSMARK BOSTADSKVARTERET

SITUATIONSPLAN

Överglasad innergård

En glasad innergård stärker kopplingen mellan de två husen samt skapa dagsljusförutsättningar för kontoret.

Takterrasser

Taklandskapet förses med sociala terrasser och blir en del av det publika rummet.

Upphöjd gata

Ramper i flera steg tar upp gatunivå för översvämningsskydd

Levande bottenvåning

En publik lokal i hörnet mellan Regnbågsgatan och Lundbyvassen tillför liv till det publika rummet.

Parkering

Tillgänglig parkering integreras i trädrad längst tvärgata

HISTORIA & SAMTID

Historisk kontext

I kontrast till de södra delarna av Lindholmen utmärker Tornen och Citadellet sig som en postmodern ö omringad av såväl samtida och dåtida arkitektur. Till öster finnes Geelys komplex i glasfasader och strama tegelarkitektur. Gothiahuset från 1918 är en klar inspiration till Citadellets och Tornens färgpalett men även utformning och M2 är till väster kanske den arkitektur som mest sammankopplas med områdets sanna karaktär trots att dagens stadsbild i Lindholmen säger något annat. Stadsdelen har en klar koppling till varvsstaden men samtida och till viss del dåtida arkitektur förstärker inte den kopplingen utan skapar snarare ännu mer brokighet. Ambitionen med Tornens nya gestaltning är att hitta tillbaka till en arkitektur som drar inspiration från varvsstaden och den hamnens färgpalett. Då viktiga knypunkter sammanstrålar i kvarterets sydvästra hörn behöver även den nya utformningen vara öppen och bjuda in till mer än bara kontorsverksamhet. Delar av bottenvåningen i den nya byggnaden blir semi-offentliga och syftar till att bli en viktig knutpunkt för såväl boende som förbipasserande i Lindholmen.

Klimat & Hållbarhet

Genom att återbruka stommen i Tornen kan den nya byggnaden väsentligt dra ner sitt sammanlagda utsläpp under byggnationen. Utöver detta förespråkas och prioriteras tåliga och robusta material så som plåt och tegel. Då de befintliga våningshöjderna inte möjliggör träbyggnadsteknik, ligger fokuset på att i konstruktion och arkitektur möjliggöra för så mycket återbruk som möjligt. I andra hand väljs material med hög andel återvunnen råvara. Återbrukbarhet och demonterbarhet av högsta vikt, inte minst där jungfrumaterial behövs.

- Stärker industrikaraktären i området
- Varvets kulör och materialpalett som främsta inspiration
- Levande bottenvåningar med semi-offentliga funktioner
- Återbruk av Tornens befintliga stomme
- Återbruk, demonterbarhet och återbrukspotential beaktas vid konstruktion

Vy från sydöst - Talande bild över byggnadernas respektive identiteter.

Fasad - M2:an

Fasad - Gothiahuset

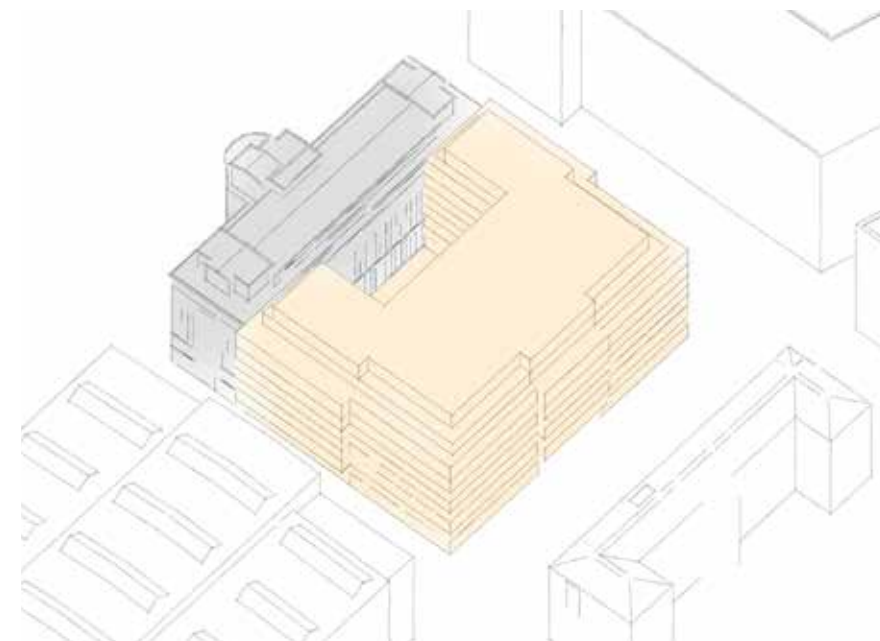
Fasad - Geelyhuset

VOLYM & FASADER

Skala och volym

Platsen för byggnaden bryggas de två skalorna som är M2 och Geely och lägger sig någonstans i mitten. För att på ett effektivt sätt ansluta till det befintliga Citadellet ges byggnaden likadana höjder i samtliga delar av byggnaden. Upplevd skala i gatuhöjd är viktigt och likaså är anslutningen till Citadellet. Att kunna läsa ihop befintlig struktur med ny är viktig, därför förlängs takfoten av Citadellet med fördel och blir en takfot till den nya byggnaden. Den nya volymen ges ett urbant uttryck där bottenvåning tydligt markeras med större glasade ytor längs med fasad. Byggnaden ges en fasad med tydlig vertikal indelning som motverkar de horisontella långsidorna likt en del av den äldre tegelarkitekturen i området. Delar av volymen kragar ut i gaturummet för att skapa variation i gaturummet men även för att markera entréer.

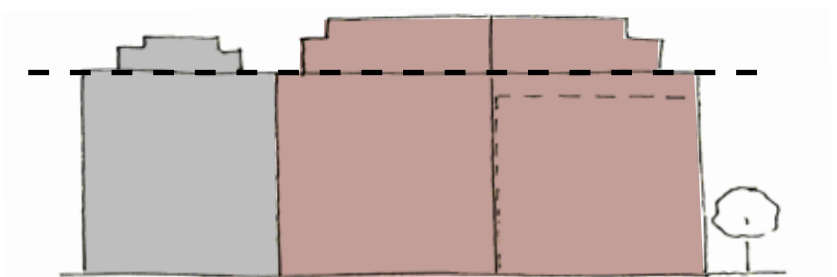

- Stadsmässigt uttryck med aktiva bottenvåningar
- Byggnadens fasader bryts upp med ett vertikalt uttryck i detaljering och komposition
- Variation i fasadliv i forma av utkragande byggnadskroppar
- Linjerad takfot mellan ny och befintlig byggnad

Fasad och Komposition

Fasaduttrycket hämtar inspiration från citadellets strama symmetri samt områdets industrikaraktär. Volymen kan delas in i en klassisk komposition bestående av sockel, mittdel och avslut likt Citadellet och Gothiahuset. Fasadmaterialet och kompositionen hämtar dock istället inspiration från den dominerande äldre färgpaletten i området - rostrött och rödbrunt. Tegel dominerar fasaduttrycket i bottenvåningen, precis som i M1 och många andra äldre industribyggnader i området. Mittdelen utgörs av plåt i en uppsjö av olika industriromantiska profiler som för tankarna till stålets betydelse för stadsdelen. Plåtprofilerna är konsekvent orienterade i vertikal riktning för att motverka husets avlånga sidor, ett motiv som även återfinns i den äldre tegelbebyggelsen. Mittdelen avslutas med en mer tilltagen våning som markerar byggnadens avslut och plockar upp Citadellets takfot. I taklandskapet dras de översta våningarna in i syfte att dra ner

den upplevda skalan i gaturummet. Avslut och övergångar mellan delar i byggnaden markeras genom horisontella delar som delar av byggnaden för att markera byggnadens komposition och bryta ner den upplevda skalan.

Taklandskapet förses med sociala terrasser som ger en mäktig vy över Göta Älv och Göteborg.

Färgschema och material med blinkningar till den äldre bebyggelsen.

Utstickande volym skapar variation i gaturummet.

Vy från sydväst. Vyn markerar byggnadens mest publika hörn och visar byggnadskroppens indelning och avslut samt relationen till M2 i väster i bild

GESTALTNINGSPRINCIPER-KVARTERSMARK CITADELLET & TORNEN

BYGGNADSDELAR

Sockel och entréer

Sockeln i tegel träcker sig över två våningar och grundar byggnaden för att skapa en stabil bas med tydlig kraftföring. Mellan de starka pelarna placeras det nätta glaset som genomgående kring bottenvåningen ger inblick i byggnadens verksamheter från dess kringliggande gator. Entréer annonseras av byggnadens utragande mittpartier, en antiform av det tidigare hålrummet mellan Tornen och Citadellet.

Mittparti

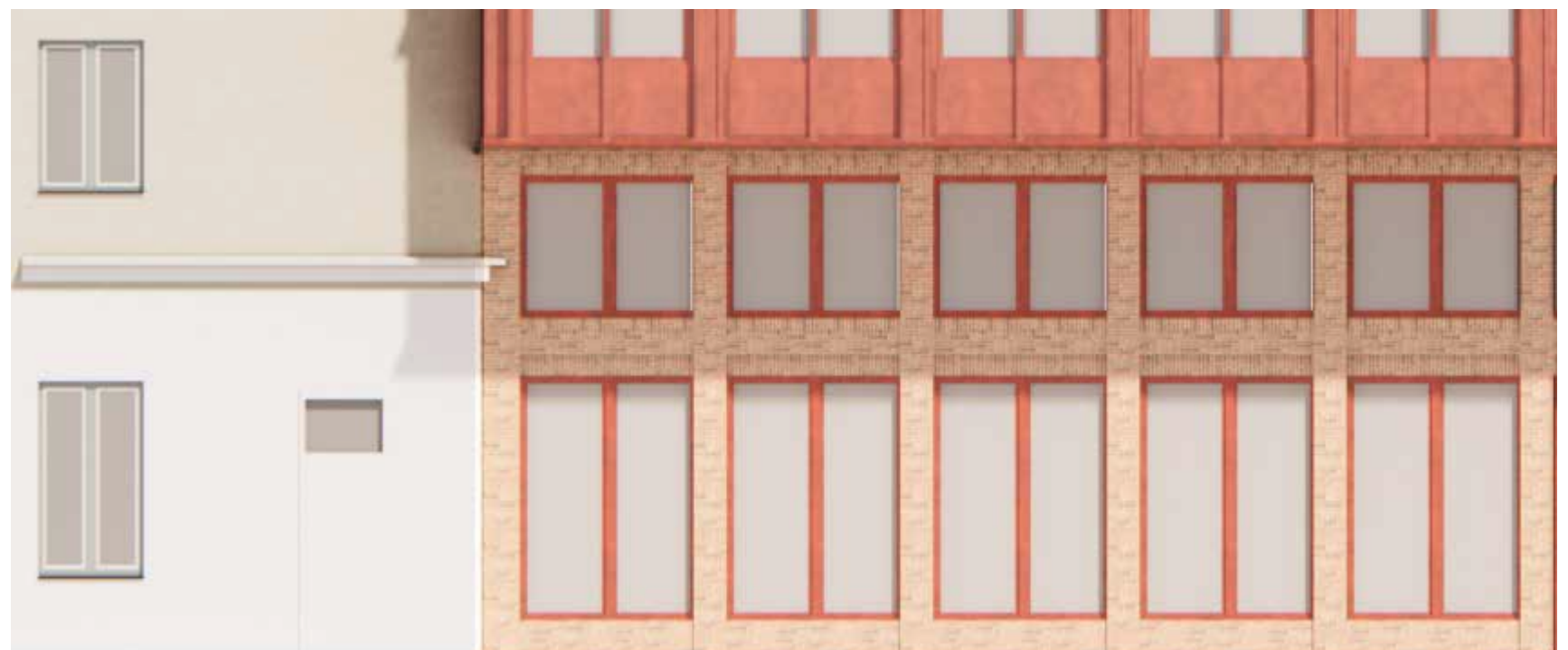
Byggnadens mittkropp förhåller sig strikt till vertikal och horisontell läsbarhet och presenterar sig som en enhetlig fasad som ges stort liv genom profilering och försljutningar. Mittkroppen är robustare i sin profilering och vänder sig direkt mot den gamla maskinverkstaden. Uppåt byggnaden sker en gradvis förändring där pelarprofilerna blir allt nättare. Byggnadskroppen avslutas genom en markerad takfot i liv med Citadellets takslut, ovan denna gräns råder en allt lekfullare karaktär.

Takvåningar

Takvåningarna terrasseras i två nivåer och förhåller sig respektfullt mot Citadellets säregna taklandskap. Indragen skapar möjligheter till flera livgivande takterrasser och fasaderna ges därav en extra detaljering. Om byggnadens mittparti speglar varvens verkstäder hänvisar takvåningarna snarare till varvets produkt, fartygen. Här tar gestaltningen fasta på skeppsbyggarprinciper mer välvda plåtar och finkänsliga plåtdetaljer. Pelarrytmens nätta profiler, takavslutet med konkava plåtar och räcket gör takvåningen till ett dekorativt element även från gatuperspektiv.

- Tydligt grundande sockelvåning i tegel
- Strikt mittkropp i industrialistisk plåt
- Markerad takfot och dekorativt räcke
- Indragen takvåning med hög detaljering i fasad

MATERIAL, KULÖRER

Fasadmaterial

Materialpaletten är tydligt influerad av områdets industrihistoria där den nya tidens arbete möter dåtidens industriella robusthet. Precis som de närliggande byggnaderna utstrålar de nya tornen en stark identitet och självklar läsbarhet. Klassiska ordningar om bärande och buret förstärks av materialvalen lika väl som av dess respektive gestaltning.

För tegelsockeln förespråkas återbrukad sten, lika mycket för klimatet som för den taktila känslan. Idag finns ett stort utbud av återbrukad tegelsten i varierande kulörer och då teglet inte i sig kan antas vara av exakt samma kulör bör fogen användas som kulörförstärkande element.

Medan det strikta teglet skapar en självklar bas i markplan hänvisar plåten och stålet till den effektiva bärandeformen från varvet och dess kranar. Den röda plåten som kommit att representera varvsindustrins robusthet tas upp i byggnads plåtfasad där förfinad profilering skapar lekfullhet och dynamik i den homogena fasaden.

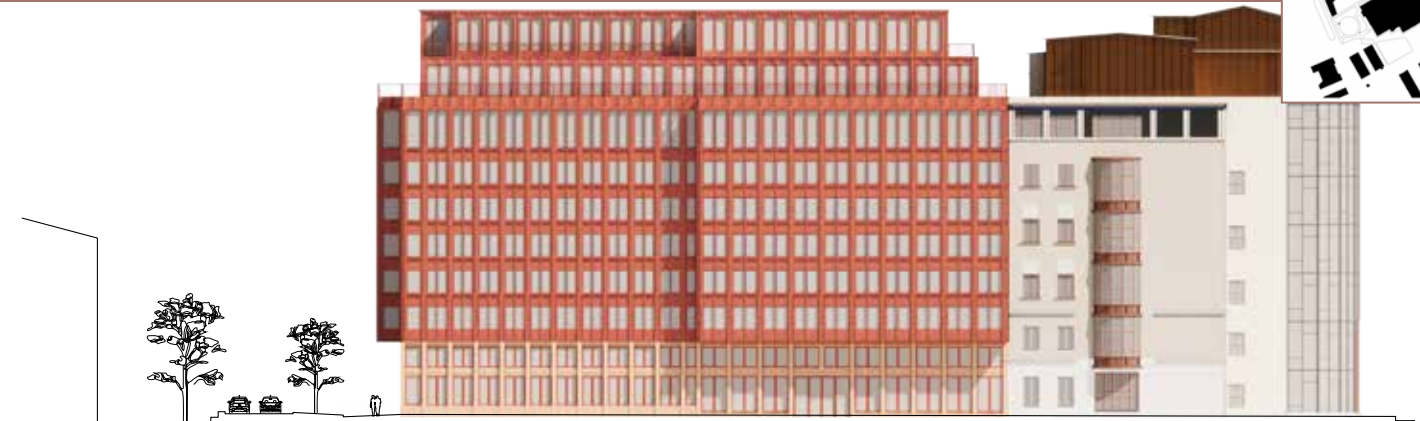
Stora delar av byggnadens fasad är fönster. Därför måste även dessa element ses som del av material och kulör. Karmarna ska ges extra omtanke för att falla in i strukturens pelarordningar och kulören ska vara densamma som byggnadens plåtdetaljer i övrigt.

Specifika design-principer för respektive material;

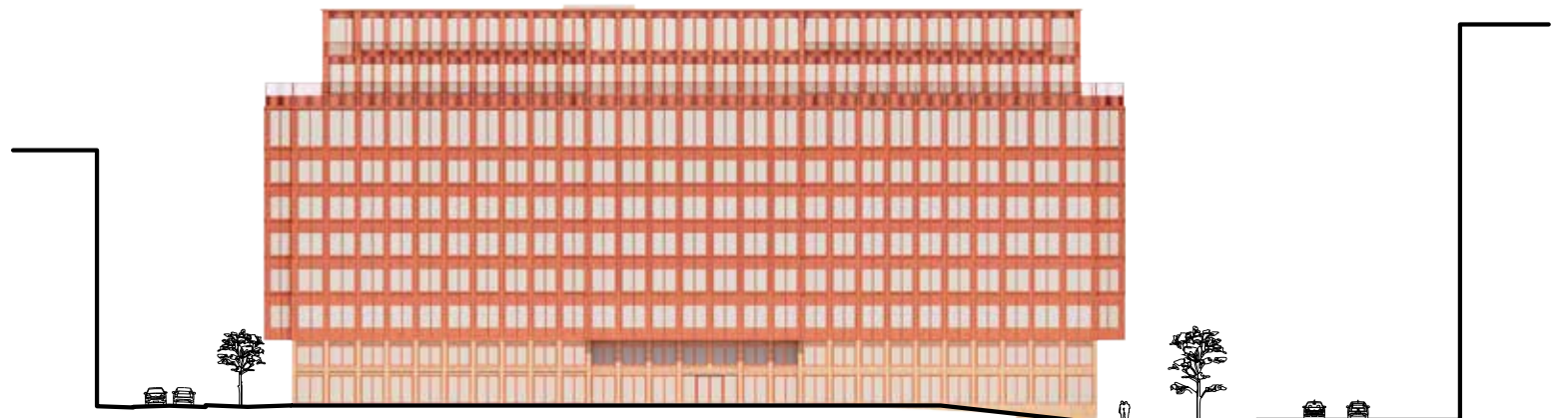
- Tegel – Återbrukad sten där fog förstärker kulören.
- Plåt – Varierande profiler varvas med släta och konkava plåtar.
- Glas – Glaset ges minimala karmar och anpassas att harmonisera med övrig fasad.

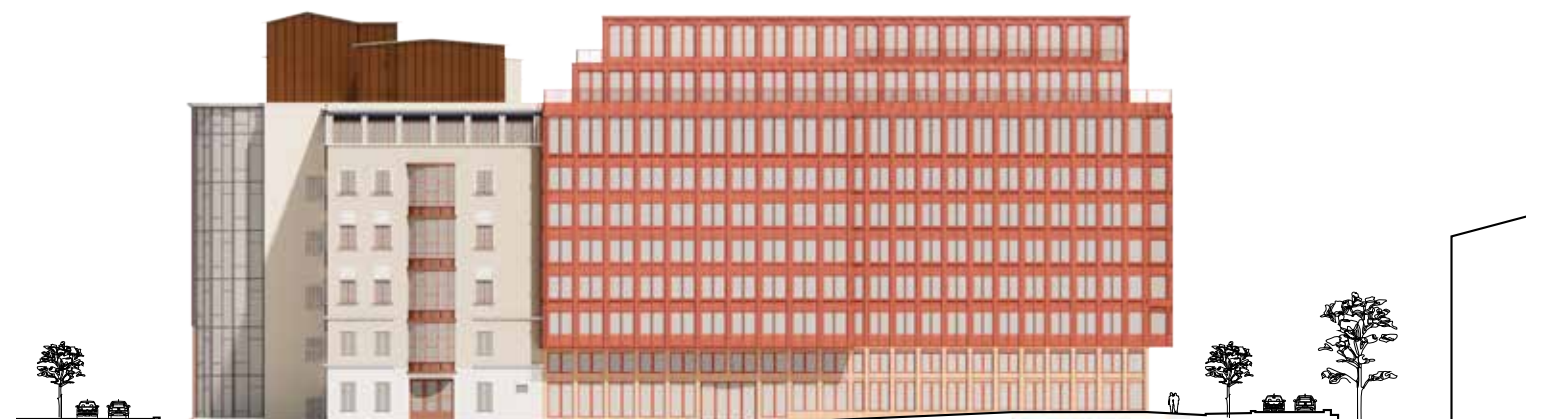
- Stark byggnadsidentitet
- Materialpalett med industrikaraktär
- Få material med hög detaljering i utförande
- Fönster behandlas som ett material och ges samma omsorg som resterande materialpalett

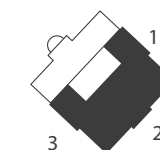
1. Fasad mot Öst

2. Fasad mot syd

3. Fasad mot väst

0 10 20 m
(Skala 1:400 A3)

Utskjutande delar markerar entréer och skapar variation i gaturummet.

Taklandskapet förses med sociala terrasser som ger en mäktig vy över Göta Älv och Göteborg.

Befintlig takfot på Citadellet byggs ihop med tillkommande takfot

Vy från sydväst. Vyn markerar byggnadens mest publika hörn och visar byggnadskroppens indelning och avslut samt relationen till M2 i väster i bild